

هذا المشروع ممول من قبل
الاتحاد الأوروبي

BRITISH
COUNCIL

رېبھری هه لسه زگاندى دهره كى بو قوتابخانه كان

بنیادنانی تواناكان له خویندنی بنه رھتی و ناماده یی
باشترکردنی کوالیتی و به کسانى

پەرۆەردە کلیلی پیشکەوتنی گەلەنە

لەگەڵ ئەمەشدا ریکخراوە بیانییەکان هاوکاری
وەزارەتی پەرۆەردەبوون لە راهینانی مامۆستایان
و سەرپەرشتیاران و بەلامەرکەزیکردنی
قوتابخانەکان و ئەنجامدانی دەیان پرۆژە
ستراتیژی دیکە بە ستانداردە جیھانییەکان
لەوانیشدا "بریتش کاونسل" رۆلی دیار و جیگە
باسە.

لە روانگە هەستکردنمان بە گرنگی رۆلی
سەرپەرشتیارانی پەرۆەردەیی لە سەرپەرشتیکردن
و هەلسەنگاندنی پرۆسە پەرۆەردە و فیژکردن
لە قوتابخانەکاندا، ئەم هەنگاو بە گرنگی
دەزاین و دنیاین کاریگەرییەکی ئەرتی دەپیت
لەسەر باشترکردنی جۆریەتی خویندن لە هەریمی
کوردستان.

هەریمی کوردستان قەیرانە گەورەکە
ئابووری تیپەراند و بەردەوامیشی بە پرۆسە
پەرۆەردە دا، بۆیە ئەم بەردەوامیەتیە پەپوهندی
بە دلسۆزی مامۆستا خۆشەویستەکانمانە
هەبوو و هەر ئەمەش بنەما کارێ ئیمە بە
وەزارەتی پەرۆەردە کە بە راهینان و بەهێزکردنی
مامۆستایان و سەرپەرشتیارانمان، ئاستی
پەرۆەردە و فیژکردنیش لە نیو قوتایان بگە
بەرزترین ئاستی سەردەم. هەولەکان بەردەوامن
لە پیشخستنی پەرۆەردە، چونکە پروامان وایە
پەرۆەردە بەکی پیشکەوتوو کلیلی پیشکەوتنی
کۆمەلگاکەمانە.

وەزارەتی پەرۆەردە حکومەتی هەریمی
کوردستان، دوا چەندین سال لە ئەزموون،
ئێستا لەسەر ئاراستەپەکی دروست و هاوچەرخ،
کار لەسەر پرۆسە پەرۆەردە تاک دەکات
کە هاوتەریب پیت بە زاین و زانیاری وە هۆشبار
پیت لە ئاست رایەلە زانستی و کۆمەلەپەتی و
فەرەنگیەکان.

زیادبوونی ژمارە قوتایی و خویندکاران و
کەمبوونی هۆی رێژە نەخویندەواری و زیادبوونی
ژمارە بالەخانەکانی خویندن و دەولەمەندکردن
و بەسەردەمیکردنی پرۆگرامەکانی خویندن،
نیشانە هەولە بەردەوامەکانی حکومەتی
هەریمی لە گرنگیان بە سیکتەری پەرۆەردە و
فیژکردن. بە هۆی داگیرکردنی بەشیک لە خاکی
عیراق و سوربە لەلایەن گرووپی تیرۆریستی
داعش و ئاوارەبوونی ملیۆنان کەس، هەریمی
کوردستان پالەپەستۆپەکی گەورە کەوتەسەر
شان، بەلام بە هیمەتی حکومەتی هەریمی
کوردستان و هاوکاری ریکخراوە بیانییەکان
توانرا ئەم کیشانە چارەسەر بکری وە نەهێلدا
پرۆسە پەرۆەردە پەکی بکەو پت و تەنەت
بەردەوامی درا بە خویندنی منداڵە ئاوارەکانیش.

د. پاشیوان سادق

وەزیری پەرۆەردە حکومەتی هەریمی کوردستان
٤/ نیسان/ ٢٠١٩

ناوی گروپی کاری ناماده کاری رئیهری هه لسه نگانندی ده ره کی قوتابخانه کان

- 1- برهان عبدالله عادل: راولپنڊي کار له وهزارهت
- 2- جلال همزه کاکه شين: بهرپوه بهری گشتی سهرپهرشتیکردنی پهره ده پهی
- 3- لطیف عثمان حمد: بهرپوه بهری سهرپهرشتیکردنی پهره ده پهی له وهزارهت
- 4- مؤژده هاشم بکر: سهرپهرشتیاری پسرپوری کارگپری له ههولپنڊي
- 5- شيروان احمد حسن: سهرپهرشتیاری پسرپوری ٲينگليزي له سلیمانی
- 6- ٲوميد علی محمد: سهرپهرشتیاری پسرپوری عربي له سلیمانی
- 7- شيرين سالم عبدالحافظ: بهرپوه بهری مه شق و راهینان له دهوك
- 8- فؤاد علی جمشیر: سهرپهرشتیاری پسرپوری ميژوو له گهرميان
- 9- ايراد منوچر سان احمد: سهرپهرشتیاری پهره ده پهی _ زانست له هه له بجه
- 10- ابابکر سعدالله محی الدين: سهرپهرشتیاری پهره ده پهی کارگپری له كهركوك
- 11- ٲاندي ريد: راولپنڊي کار نیوده وله تی/ئه نجومه نی رۆشنییری بهریتانی
- 12- هندرين ٲوفيق صالح: راولپنڊي کار نیشتمانی له رپكخراوی ئه نجومه نی رۆشنییری بهریتانی
- 13- برزو عبدالقادر محمد: راولپنڊي کار نیشتمانی له رپكخراوی ئه نجومه نی رۆشنییری بهریتانی

ناوهرپۆك

- ۴..... ھەلسەنگاندنى دەرەكى چىيە؟ ئامانجەكەس چىيە؟ بۇچى گزنگە؟
- ۶..... پىرۇسەس ھەلسەنگاندنى دەرەكى.....
- ۷..... رېسكانى ھەلسوكەوتى ئەو سەرپەرشتىارانەس ھەلسەنگاندنى دەرەكى ئەنجام دەدەن.....
- ۷..... ئەركەكانى لىژنەس ھەلسەنگاندنى دەرەكى قوتابخانە.....
- ۱۲..... پاشكۆ۱: ستانداردەكانى قوتابخانە لەگەل نىشاندەرەكانى ئەداو وەسفاكارەكان.....
- ۲۸..... پاشكۆ۲: فۇرمى پلاندانانى ھەلسەنگاندنى دەرەكى.....
- ۲۹..... پاشكۆ۳: رېبەرس كۆكردنەوەس بەلگە بۇ ھەر ستانداردېك.....
- ۳۷..... پاشكۆ۴: فۇرمى تۇماركدنى بەلگەس پەيوەست بە كوآلىتى فېركردن و فېرېوونەوە لە ميانەس وانەكاندا.....
- ۳۸..... پاشكۆ۵: فۇرمى تۇماركدنى ئاستەكان لەكاتى دىدەنىكدنى وانەكان.....
- ۳۹..... پاشكۆ۶: نموونەكانى ئەو پرسىارانەس لە بەرپوبەر دەكرېن.....
- ۴۰..... پاشكۆ۷: نموونەكانى ئەو پرسىارانەس لە مامۇستكان دەكرېن.....
- ۴۱..... پاشكۆ۸: نموونەس ئەو پرسىارانەس لە دايبابان دەكرېن.....
- ۴۲..... پاشكۆ۹: نموونەس ئەو پرسىارانەس لە قوتاييەكان دەكرېن.....
- ۴۳..... پاشكۆ۱۰: نموونەس ئەو پرسىارانەس لە رېتئمايىكارى پەرورەدەس دەكرېن.....
- ۴۴..... پاشكۆ۱۱: تۇمارى بەلگە و حوكمدان.....
- ۴۸..... پاشكۆ۱۲: فۇرمەكانى راپۇرتى پەيوەست بە ھەلسەنگاندنى دەرەكى.....
- ۵۴..... پاشكۆ۱۳: فۇرمى راپۇرتى خودەھلسەنگاندنى قوتابخانە.....
- ۶۰..... پاشكۆ۱۴: سەرنجىكى كورت بۇ بەرپوبەرانى ئەو قوتابخانەس كە ھەلسەنگاندنى دەرەكىيان بۇ ئەنجام دەدرېت.....

هه لسه نگاندى دهره كى چييه؟ ئامانج و گرنكى؟

ئامانجى هه لسه نگاندى برىتيه لى به لكو ره خنه گرتن يان سزادانى قوتابخانه كه، به لكو هاوكارى كردنىتى بو باشتر كردنى كوالىتى تهو پهروه ده بيهى دهسته بهرى دهكات بو قوتابخانه كانى.

هه لسه نگاندى دهره كى ده توانىت هاوكارى قوتابخانه كه بكات بو به ره و پيشچوون له رىگاي:

- دهسته بهر كردنى هه لسه نگاندىتى ورد بو خاله به هيز و لدوازه كانى قوتابخانه كه، توانا به سهركرده كان دهكات بو تهوهى هه لىستن به روونكرده وه و ريزبه نكردى تهوله و پاته كانى تهو لايه نانهى تهداى قوتابخانه كه پيوستيان به په رپيدانه.
- هاوكارى كردنى به رپوه بهر و كارمندانى قوتابخانه بو تهوهى تىبگه ن له ستاندارده كانى قوتابخانه كه و تهو پيشبينيانهى دايدهر تىزن.

هه لسه نگاندى قوتابخانه برىتيه له پرؤسهى حوكمدان له بارهى تهوهى تا چ رادده په ك قوتابخانه كه باشه و ئايا تا چند تهدايه كى باشى هه وه و چند قوتابيه كان تواندار دهكات بو فزى بوون، پرؤسه په كى دهستنيشان كردن بو تواندار كردنى هه لسه نگاندى بو ديارى كردنى شته باشه كانى قوتابخانه و له كويدا تهدايه كى باشى هه وه و ئايا پيوسته به ره به چى بدرىت. هه لسه نگاندى دهره كى له لايه ن كه سانى دهره وهى قوتابخانه كه وه ته نجام دهرىت كه ده توانن به شيوه په كى سه ربه خو و بابته يانه حوكم له سه ر تهداى قوتابخانه كه بدن.

ئامانجى سه ره كى هه لسه نگاندى دهره كى برىتيه له بره ودان به به ره و پيشچوونى قوتابخانه كه. هه روه ها به ماناى تهوه دىت كه قوتابخانه كه بخرىته به رده م به رپرسيار تىيه كانى و زانبارى دهسته بهر دهكات له بارهى تهداى قوتابخانه كه بو لايه نه په يوه نديداره كان.

پروژه‌های هلسه‌نگاندنی دوره‌کی

له لایه‌ن سهرپهرشتیارانه‌وه هلسه‌نگاندنی قوتابخانه‌کان له‌سهر رۆشنایی ستاندارده‌کانی قوتابخانه‌نه‌نجام دهریت که ژماره‌یان ۲۵ ستاندارده‌له‌گه‌ل‌ئامازده‌ره‌کان بۆ روونکردنه‌وه‌سی ستاندارده‌کان و کۆکردنه‌وه‌سی به‌لگه‌له‌رێگای تیبینی کردن و چاوپیکه‌وتن له‌گه‌ل‌بهرپوه‌هری قوتابخانه‌وه‌مامۆستایان و وردیینی کردنی تۆماره‌کان. وه‌سفکاره‌کان به‌کاردینن بۆ حوکم دان له‌سهر ئه‌دای قوتابخانه‌به‌گوێهری ستاندارده‌کان، دوا‌سی ئه‌وه ئه‌نجامه‌کان هه‌مووی کۆده‌کریتته‌وه‌ بۆ دیاری کردنی ئاستی ئه‌دای قوتابخانه‌.

ئاستی ئه‌دایه‌کان به‌م شیوه‌یه‌یه:

ئاستی ۱: پێویستی به‌پهره‌پێدانیکی گه‌وره‌هه‌یه بۆ به‌دییه‌نیانی ستاندارده‌که
ئاستی ۲: پێویستی به‌پهره‌پێدانه‌ بۆ به‌دییه‌نیانی ستاندارده‌که
ئاستی ۳: ستاندارده‌که به‌دی هاتوووه
ئاستی ۴: ستانداره‌که‌سی تیده‌په‌راندوووه

بۆ ستاندارده‌کانی قوتابخانه‌وه‌ ئامازده‌ره‌کانی ئه‌داو وه‌سفکاره‌کان پروه‌نه (پاشکۆی ژماره‌ ۱).

دوا‌سی ئه‌نجامدانی هلسه‌نگاندنی په‌که‌م، قوتابخانه‌چه‌ند جارێکی تر هلسه‌نگاندنی بۆ دهرکریت که ئه‌مه‌ش جیاواز ده‌ییت له قوتابخانه‌به‌که‌ بۆ قوتابخانه‌به‌کی تر. وه‌له‌کاتی هلسه‌نگاندنی دووهم و هه‌ی تر، لیژنه‌ی هلسه‌نگاندن هه‌له‌سه‌ستن به‌هلسه‌نگاندنی قوتابخانه‌که‌ تاکو بزانی گۆرانکاری تا چه‌ند روویداوه‌له‌ دوا‌سی هلسه‌نگاندنی پیشووتر.

هلسه‌نگاندنی دهره‌کی بۆ قوتابخانه‌کان ئه‌نجام دهریت له‌لایه‌ن لیژنه‌یه‌که‌وه‌ که له‌سهرپهرشتیار پیکه‌هاتوووه‌ که به‌ووریایه‌وه‌ ده‌ستنیشان کراون و راهینانیان پیکراوه‌ ناییت لیژنه‌که‌ ئه‌وه‌ سهرپهرشتیاره‌ له‌ خۆبگریت که هاورپێ ره‌خنه‌گری قوتابخانه‌که‌یه‌.

هلسه‌نگاندنه‌که‌ دوو، یان سه‌ن رۆژ یان زیاتر ده‌خایه‌نیت، ئه‌وه‌ش به‌نده‌ به‌قه‌باره‌ی قوتابخانه‌که‌وه‌. درێژی ماوه‌سی هلسه‌نگاندنه‌که‌ له‌لایه‌ن سه‌رۆکی لیژنه‌که‌وه‌ دیاری ده‌کریت، ئه‌ویش به‌راو‌تیکردن له‌گه‌ل هه‌ردوو ئه‌ندامه‌که‌سی دیکه‌سی لیژنه‌که‌وه‌ په‌که‌سی سهرپهرشتیاری به‌رپوه‌راپه‌تییه‌کانی په‌روه‌ده‌. ژماره‌سی قوتابییه‌کان و مامۆستایان و ژماره‌سی ده‌وامه‌کان و سروشتی خشته‌سی زه‌مه‌نی قوتابخانه‌که‌ له‌بهرچاوه‌ ده‌گریت بۆ ده‌ستنیشانکردنی درێژی ماوه‌سی هلسه‌نگاندنه‌که‌.

له‌کاتی بوونی زیاتر له‌قوتابخانه‌به‌که‌ له‌ناو په‌که‌ بیایه‌دا ئه‌وه‌ هه‌ر قوتابخانه‌به‌که‌ له‌لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی جیاواز له‌وانی تر هلسه‌نگاندنیان بۆ دهرکریت، به‌لیم ئه‌گه‌ر له‌یه‌که‌ قوتابخانه‌له‌ ده‌وامیک زیاتر هه‌بوو ئه‌وه‌ له‌گه‌ل هلسه‌نگاندنه‌که‌ کار به‌تییبینی و هلسه‌نگاندن ده‌کریت بۆ هه‌موو ده‌وامه‌کان له‌قوتابخانه‌که‌دا.

نەرکه كانى لیژنه ی هەلسەنگاندنى دەرەكى قوتابخانە

ئەندامانى لیژنهكه ئاشنا دەین به ۲۵ ستانداردى قوتابخانەكان، به تاماژەدەرە وەسەفكارەكان، ھەرەھا به رېپېرېس ھەلسەنگاندنى دەرەكى و پاشكۆكانیان، ئەندامانى لیژنهكه وەك تیمیک کار دەكەن.

سەرۆكى لیژنهكه ئەم بەرپرەسپار یتیانەى خوارەوہى له ئەستۆداپە:

- تامادەکردنى پلانیک بۆ ھەلسەنگاندن، پروانە (پاشكۆى ۲) بۆ پەرەى پلاندانان.
- دابەشکردنى ئەرك و بەرپرەسپار یتیبەكان له نیو سەن ئەندامەكەى لیژنەكەدا، دەكریت داوا له ھەر یەكێك له سەن ئەندامەكەى لیژنەكه بكریت بۆ ئەوہى بەرپرەسپار یتى سەرەكى بگریت ئەستۆ بۆ كۆکردنەوہى بەلگە لەبارەى چەند ستانداردێكى دیاریكراوہوہ، ئەگەرچى دەیت ھەرسیکیان بتوانن بەلگەى پەيوەندیدار بە ستانداردەكان كۆبەنەوہ.
- ھەفتەبەك پیشتر ئاگادارى بەرپوہەرى قوتابخانەكه بكریت ئەوہ لەبارەى ھەلسەنگاندنەكەوہ.
- كۆکردنەوہى تۆمارە پئویستەكان و سەرۆكایەتیکردنى كۆبونەوہى تامادەكارى لەگەل ئەندامانى دیکەى لیژنەكەدا.

رېساکانى ھەلسۆكەوتى ئەو سەرپەرشتیارانەى ھەلسەنگاندنى دەرەكى بۆ قوتابخانەكان ئەنجام دەدەن:

- رېژى خۆیان بۆ سەرچەم لایەنەكان بخەنە روو.
- له ھەمو كاتیکدا پیشەبیانە مامەلە بکەن.
- به شیوہیەكى بابەتیانە حوكم بەدن و لەوہ دنیابن كە حوكمدانەكانیان پشت ئەستورە به بەلگە، خۆى له لایەنگیرى به دور بگریت.
- له پەيوەندیەكانیدا لەگەل ئەندامانى لیژنەكەیان و كارمەندانى قوتابخانەكەدا پیشەبیانە و شەفاف بن.
- به شیوہیەكى روون و راستەوخۆ پەيوەندى (تواصل) دروست بکەن.
- له ھەلسۆكەوتیاندا ئارام بن و له خۆ بەزلزانی به دوور بگرن.
- پابەندیونى خۆیان به كارەكەیانەوہ بخەنە روو و بەردەوام كوالیتیبەكەى بەرەو پیش ببەن.
- پابەند بن بە كاتەوہ.
- تەواوى بايەخى خۆیان بۆ ھەلسەنگاندنى دەرەكى تەرخان بکەن.
- به شیوہیەكى بنیاتنەرانە ھەلسەنگاندنەكانیان بخەنە روو.
- پیشەنگیكى گونجاو بن له رېسى سەرنجدان له تەكیت و رېسای پۆشاكى گونجاوہوہ.

- سەرۆكايە تىكىردىنى كۆبونەۋەسى سەرەتايى لەگەل بەرپۆبەر و يارىدەدەرى بەرپۆبەرى قوتابخانەكە.
- ئەنجامدانى گىتوگۆ لەگەل بەرپۆبەردا و سەرۆكى ئەنجومەنى دايبابان و كۆبونەۋەكانى دىكە ھەر كاتىك گونجاو بوو.
- ديدەنى وانەكان (ھەرۋەھا پىويستە ھەردوو ئەندامەكەسى دىكەسى لىژنەكەش ديدەنى وانەكان بكەن).
- سەرەراي ئەنجامدانى ئەرك و بەرپرسىيار تىببەكان، ھەستىت بە سەرپەرشتىكىردىنى تەواوكردىنى ئەرك و ئەداكردىنى بەرپرسىيارىتى لەلايەن دوو ئەندامەكەسى دىكەسى لىژنەكەۋە.
- سەرۆكايە تىكىردىنى كۆبونەۋەيەك لە كاتى نىزىكوبونەۋە لە كۆتايى ھەلسەنگاندنى دەرەكى كاتىك تاوتويى ئەو بەلگانە دەرەكى كە لەلايەن سەرجم ئەندامەكانى لىژنەكەۋە كۆكراۋنەتەۋە و كاتىك حوكمدان بە گوپرەسى ستانداردەكان رەزامەندى لەسەر دەدرىت.
- سەرۆكايە تىكىردىنى كۆبونەۋەسى فېدىك (گىپرانەۋەسى سەرنج) لەگەل قوتابخانەكەدا.
- نووسىنى ھەر راسپاردەيەكى بە پەلە لەبارەسى ھەرمەترسىيەك لەسەر سەلامەتى قوتايىان لەتۆمارى سەردانى سەرپەرشتىياران بۇ قوتابخانەكە، لەگەل نووسىنى پاداشتىكى جياواز بۇ سەرپەرشتىيارى يەكەمى پەرۋەردەپى/پىسپۇرى ئەگەر ھاتوو ھەر بابەتتىكى كارگىپرى دەستىنشان كرا
- ھەماھەنگىكىردن بۇ نووسىنى راپۇرتى ھەلسەنگاندن، ئەويش لەسەر بىنەماي بەشداربوونەكانى ھەر دوو ئەندامەكەسى دىكەسى لىژنەكە دۇنيا بوون لەۋەسى كە نىردراۋە بۇ يەكەسى سەرپەرشتىكىردن.

- ئەو پلانىنى لەلايەن سەرۆكى لىژنەكەۋە ئامادە دەرەكى پىرۆگرامى چالدىكەيەكانى كۆكردنەۋەسى بەلگە لە خۇدەگرىت. پىويستە ئەمانەش پلانىان بۇ دابىرىت بە بەكارھىنانى 'رېنمايى لە سەر كۆكردنەۋەسى بەلگە بۇ ھەر ستانداردىك' (پاشكۆى ۳).
- پىويستە پىش دەستىپىكىردىنى ھەلسەنگاندەكە، سەرۆكى لىژنەكە زانىيارى پىويست لەسەر خوتىدنگەكە لە سەرپەرشتىيارى ھاوپرى رەخنەگرى قوتابخانەكە ۋەرىگرىت و تۆمار و راپۇرتەكان كۆبكاتەۋە بۇ مەبەستى گىتوگۆكردن لە كۆبونەۋەسى ئامادەكارىدا. دەرەكى ئەمەش ئەمانە لە خۇبگرىت:
- ئەنجامەكانى تاقىكىردنەۋەسى قوتايىبەكان (لە و ئىسايىتى ۋەزارەتى پەرۋەردەۋە).
- خىشتەسى دابەشكىردىنى بەشە وانەكانى قوتابخانە (دەپىت لە قوتابخانەكە داوا بكرىت).
- زانىيارى بىرەتتەيەكانى لەبارەسى قوتابخانەكەۋە.
- تۆمارەكانى پەيوەست بە ئاستى زانستى قوتايىان لە قوتابخانەدا.
- خۇدەھەلسەنگاندن و ھەلسەنگاندنى دەرەكى قوتابخانە و پلانى پەرەپىدانى قوتابخانە.
- راپۇرتەكانى پىشوو لەلايەن سەرپەرشتىيارانەۋە، لە نىوياندا ھەلسەنگاندنەكانى مامۇستايان و يارىدەدەرى بەرپۆبەر.
- ھەرۋەھا سەرۆكى لىژنەكە دەتوانىت لەگەل ھاوپرى رەخنەگرى قوتابخانەكە كۆبونەۋە ئەنجام بدات پىش دەستىپىكىردىنى سەردانى ھەلسەنگاندنى دەرەكى.

پيوسته له سەرەتاي ھەلسەنگاندنەكەو ھەندامانى لېژنەكە پيکەو بەگنە قوتابخانەكە. پيوسته تامانجەكەيان بریتى يیت له رەخساندى كەشپىكى ئەرپنى و ژینگەپەكى بنیاتنەر له سەرەتاو و خۆيان وەك ھاوکار بخەنەر وو كە دەیانەو يیت يارمەتى بەرەو پيشچوونى قوتابخانەكە بدن، نەك وەك پشكەنر يك كە دەیانەو يیت كەم و كورى بدۆزنەو. پيوسته ريزى خۆيان بۇ بەرپو بەر بخەنەر وو و پيوسته بانگهيشتى بکەن بۇ ئەوھى پيشەكيبەك لەبارەى قوتابخانەكەو بەختەر وو.

پيوسته له میانەى ھەلسەنگاندنە دەرەكيبەكەدا، ئەندامانى لېژنەكە دۇستانە بەلەم پيشەبیاو و بابەتیانە مامەلە بکەن. پيوسته دريژە بە دیالوگكە بدن لەگەل بەرپو بەردا بۇ ئەوھى دەرئەنجامەكانى ھەلسەنگاندنە دەرەكيبەكە نەپیتە ماپەى سەر سورمان بۆى.

ھەلسەنگاندنى كواليتى فيرکردن و فير بوون بە رادەپەكى زۆر بەندە بەو بەلگەپەى لە میانەى دیدەنيکردنى وانەكانەو دەستەبەر دەكریت. لە ھەر وانەپەكى دیدەنيكراودا، پيوسته دیدەنيكار بە گوپرەى ھەندەن يان سەرچەم ستانداردەكانى فيرکردن و فير بوون (بوارى ئەدای ۲ لە ستانداردەكانى قوتابخانە) ھەستیت بە ھوكمدان لەبارەى كواليتى فيرکردن و فير بوونەو. ھەميشە سەرنجدان لە وانەكان تەركيز لەسەر كواليتى گشتى بنەماكانى پەرورەدە و فير بوونى قوتابى دەكات. كاتيك سەرنج لە وانەپەك دەدریت لەلایەن سەرپەرشتيار پیکەو كە خۆى پسپۆرى بابەتە پەيوەنديارەكەپە، ئەوا دەكریت شارەزايى مامۆستاكەش (ستانداردى ۱۲) لەبابەتەكەدا زياد بكریت بۇ ھەلسەنگاندنەكە، كە دەكریت تامازە بە پسپۆرىپەكەى بكریت، بەلەم تەركيزى ھەلسەنگاندنەكە لەسەر فيرکردن و فير بوون دەمینیتەو نەك لەسەر ئەدای مامۆستاپەك وەك تاكەكەس.

پيوسته ھوكمدان بە گوپرەى ستانداردەكانى فيرکردن و فير بوون (ستانداردەكانى ۱۰-۱۵) لە ھەر وانەپەكدا لەسەر ئەو فۆرمانە بنووسریت كە پەيوەستىن بە تۆمارکردنى بەلگەى پەيوەنديار بە كواليتى فيرکردن و فير بوون لە وانەكاندا (پروانە پاشكۆى ۴) و پيوسته پوخت بكریتەو بە بەكارھێنانى فۆرمى تۆمارکردنى ئاستەكان لە رپى ئاستەكانى دیدەنيکردنى وانەكان (پروانە پاشكۆى ۵). فۆرمى بەدواداچوون و ئینەپەكى گشتى دەستەبەر دەكات لەبارەى كواليتى فيرکردن و فير بوونەو لە سەرتاسەرى قوتابخانەكەدا. كە دەپیت لەو ماوہپەى لەبەرەدەستدایە دیدەنى زۆرترين ژمارەى وانەكان بكریت بە گوپرەى توانا، بەلەم رەنگە نەكریت دیدەنى ھەموو مامۆستاپەك بكریت كە وانە دەلپتەو. پيوسته كۆبونەو پەك ئەنجام بدریت لەگەل ئەو مامۆستاپانەى كە ناکریت دیدەنى بكرین، ئەويش بۇ كۆکردنەوھى بەلگە لەبارەى فيرکردن يان و تپروانينيان بۇ لایەنەكانى دیکەى كارى قوتابخانە.

پيوسته ئەندامانى لېژنەكە فيدباكپكى زارەكى كورت بخەنەر وو بۇ ئەو مامۆستاپانەى سەرنج لە وانەكان يان دراوہ، ئەويش بۇ ھاوکار يکردن يان بۇ بەرەو پيشبردنى فيرکردنەكەيان، بەلەم پيوسته ئەو رپون بکەنەو كە ئەوان ھەلسەنگاندن بۇ ھەر مامۆستاپەك وەك تاكەكەس ئەنجام نادەن.

پيوسته ھەلسەنگاندنى سەرکرداپەتى و بەرپو بەردن لەسەر بنەماى ئەو بەلگەنە ئەنجام بدریت كە بەدەست دەھيتریت لە میانەى گفتوگۆكان لەگەل بەرپو بەر و ياريدەدەرانى بەرپو بەر، سەرنجدان لە كارەكان يان و وردبوونەو لە تۆمارەكان. دەكریت بەلگەى پەيوەنديارى زياتر بەدەست بەيتریت لە گفتوگۆكان لەگەل قوتابيبەكان و مامۆستاپان و دايبابان و سەرنجدان لە كارەكانى قوتابخانەكە بە تپكرا. دەكریت نموونەكانى ئەو پرسپارانەى لە بەرپو بەر دەكریت لە (پاشكۆى ۶) دا بدۆزريتەو.

پىئويستە سەرۋىكى لىژنەكە لەگەل ئەنجومەنى دايبابان كۆبىيىتەو (پان لەگەل سەرۋىكەكەپدا) و پىئويستە لىژنەكە لەگەل گروپىك لە مامۇستاپاندا كۆبىيىتەو و داواى بۇچوونيان بكات و پىئويستە ئەندامىكى ترى لىژنەكە كۆبونەوئەكە لەگەل رېنمايىكارى پەروەردەپدا بكات. پىئويستە ئەندامانى لىژنەكە قسە لەگەل قوتابىيەكاندا بكن بۇ ئەوئە گوى بىستى تېروانىن و بۇچونەكانيان بىت لەبارەسى قوتابخانەكەو.

لە كاتى كۆتاپى ھەلسەنگاندنە دەرەكپىيەكەدا، پاش كۆبونەوئەسى تايبەتى خۇيان، پىئويستە لىژنەكە كۆبىيىتەو لەگەل بەرئوئەبەر، يارىدەدەرى بەرئوئەبەر و رېنمايىكارى پەروەردەپى و چەند نوئىنەرئىكى مامۇستاپان (رەنگە نوئىنەرئىكى خۇبەخش لە ھەر پىسپۇرىيەك)، سەرۋىكى ئەنجومەنى دايبابان بۇ ئەوئەسى فېدباكى زارەكپان بىدات، ھاورئى رەخنەگر نابى لە كۆبونەوئەكان بەشدارى بكات. پىئويستە سەرۋىكى لىژنەكە سەرۋىكەپەتى كۆبونەوئەكە بكات.

پىئويستە كەشى كۆبونەوئەكە ئەرئىنى و بىياتنەر بىت، گىرنگە ئەو فېدباكە زارەكپە ناكۆك نەبىت لەگەل ئەوئەسى لە راپۇرتى ھەلسەنگاندنە دەنوسرئىت لەگەل بىشنىارەكانى لىژنەكە لەبارەسى ئەو كارانەسى كە قوتابخانەكە دەتوانىت ئەنجاميان بىدات بۇ بەدەستھىنانى بەرەوپىشچوون و ھەررەھا ئاستى گىشتى قوتابخانەكە ديارى بىكرئىت، پىئويست ناكات ئاستى ھەر ستانداردئىك ديارىبىكرئىت. نابى ئامازە بە كەسەكان بىكرئىت.

پىئويستە تەركىزەكە لەسەر دەستەبەركردنى بوختەپەك بىت لەبارەسى ئەدا و بىداوئىستىيەكانى بەرەوپىشچوونى قوتابخانەكەو.

پىئويستە سەرۋىكى لىژنەكە لەگەل ئەنجومەنى دايبابان كۆبىيىتەو (پان لەگەل سەرۋىكەكەپدا) و پىئويستە لىژنەكە لەگەل گروپىك لە مامۇستاپاندا كۆبىيىتەو و داواى بۇچوونيان بكات و پىئويستە ئەندامىكى ترى لىژنەكە كۆبونەوئەكە لەگەل رېنمايىكارى پەروەردەپدا بكات. پىئويستە ئەندامانى لىژنەكە قسە لەگەل قوتابىيەكاندا بكن بۇ ئەوئە گوى بىستى تېروانىن و بۇچونەكانيان بىت لەبارەسى قوتابخانەكەو.

ئەگەر ھاتوو سەرۋىكى لىژنەكە بە پىئويستى زانى، ئەوا دەكرئىت پىئويستە بەسەر قوتابىيەكاندا دابەشبات و شىكىردنەوئەسى بۇ دەرتەنجامەكانيان بكات. نمونەكانى ئەو پىئويستە لىژنەكە دا و نمونەكانى ئەو پىئويستە لىژنەكە لە قوتابىيەكان دەكرئىت لە (پاشكۆى ۹) دا، نمونەسى ئەو پىئويستە لىژنەكە تاراستەسى رېنمايىكارى پەروەردەپى دەكرئىت لە (پاشكۆى ۱۰). پىئويستە ھەر ئەندامىكى لىژنەكە تۆمارى بەلگە و ھوكمدانەكان بەكار بھىئىت لە (پاشكۆى ۱۱) بۇ ئەوئەسى سەرنج گەلئە بكات لەبارەسى بەلگەسى پەيوئەندىدار بە ھەر ستانداردئىكەو كە كۆى دەكەنەوئە و ھەررەھا بۇ تۆماركردنى ھوكمدانى پىئويستەلئە.

لە كاتى نىزىكوونەوئە لە داويىن رۆزى ھەلسەنگاندنەكەدا، پىئويستە لىژنەكە كۆبونەوئەسى تايبەت بكات بۇ بىداچوونەوئە بەو بەلگانەسى كۆكرانەتەوئەسى پىئويستە لەم كۆبونەوئەپەدا گىتوگۆ بكن و رەزامەندى بەن لەسەر ھەلسەنگاندنەسى ئەداسى قوتابخانەكە بە گوىرەسى ھەر ستانداردئىك و ھەستىن بە تەواوكردنى تاكە تۆمارئىك بۇ بەلگە و ھوكمدان.

**پېويسته راپورت ته كه بنيردرېت بۇ
سەرپەرشتياري يه كه له بهرپوه بهر ايه تى
پهروهرده، كه ئه وېش هه لده ستييت به
دابەشکردنى وېنه په كى له بهرگيراو بۇ
قوتابخانە كه و وېنه په كى پوختكراو بۇ
بهرپوه بهرې پهروهرده و بهرپوه بهر ايه تى
سەرپەرشتيکردنى پهروهرده پي پاريزگا،
ئىنجا بهرپوه بهر ايه تى سەرپەرشتيکردنى
پهروهرده پي هه لده ستييت به ناردنى
وېنه په كى پوختكراوى سەرجه م
پهروهرده قهزاكان بۇ بهرپوه بهرې گشتى
پهروهرده پي پاريزگا و بهرپوه بهر ايه تى گشتى
سەرپەرشتيکردنى پهروهرده پي له وهزاره ت
كه ئه وېش وېنه په كى پوختكراوى هه موو
پاريزگان ده دات به نووسينگه ي وهزير/
بهرپوه بهر ايه تى دنياپي جورى.**

دواى ئه وهى قوتابخانە كه راپورت ته كه
به ده ست گه يشت پېويسته سەرپەرشتياري
هاورپى رەخنه گرى قوتابخانە كه پشتيوانى له
قوتابخانە كه بكات له گفوتوگۆكانى په يوه ست
به ده رته نجامه كانى هه لسه نگاندى ده ركى
و پيداچوونه وه به ته نجامه بكات ته گه ر پېويست
بكات دووباره دارشتنه وهى خوده ه لسه نگاندى
قوتابخانە كه و پلدى په ره پيدانى قوتابخانە كه
و هاوكارى سەركرده كانى قوتابخانە كه بكات
بۇ دانانى پلدى و جيبه جيكردى ئه و كارانه ي
پېويستن بۇ به ده مه وه چوونى راسپارده كانى نيو
راپورتى هه لسه نگاندى ده ركى.

دواى ته نجامدانى هه لسه نگاندى ده ركى،
پېويسته سەرپوكى ليژنه كه هه ما هه نكى بكات
له نووسينى راپورتىك كه ته مانه له خوېگرېت:

- زانيارى بنهړتى له باره ي قوتابخانە كه وه، ناو
و رۆژى دامه زاردنى، ژماره و قۇناغى خویندى
و ره گه زى قوتاييه كان، ژماره ي ده وامه كان،
ژماره ي پوله كان، ژماره ي مامۆستايان، ژماره ي
قوتاييانى ده رچوو له هه ر پۆليك و ته وانى وازيان
له خویندى هيناوه، ژماره ي قوتاييانى خاوه ن
پيداويستى تاييه ت.

- واده كانى هه لسه نگاندى ده ركى و ناوى
ته نمانانى ليژنه كه.

- پوخته ي خاله به هيز و لدوازه كانى قوتابخانە كه،
تامازه كردن به هه ر ئاسته نكيكى دياريكراو
كه ربه پروى بۇته وه ويان پشتيوانيبه ك كه
به ده ستي هيناوه و تيكراي نمره و ئاستى (۱-۴).

- راسپارده كان كه پېويسته په يوه ست بن
به پرسه گرنگه كانه وه نه ك ته نها به
وورده كاربيه كانه وه و پېويسته به رچا وروونى
بداته قوتابخانە كه له باره ي ئه و كارانه ي
پېويسته ته نجاميان بدات.

راپورت ته كه نابن هيج راسپارده په كى به په له له خو
بگرېت كه له تۆمارى سەردانى سەرپەرشتيارياندا
هاتووه.

ده كرېت فۆرمى راپورتى هه لسه نگاندى
ده ركى بۇ قوتابخانە كان له
(پاشكۆى ۱۲) دا بدۆزىته وه.

ههروه ها فۆرمى راپورتى خوده ه لسه نگاندى
قوتابخانە له (پاشكۆى ۱۳) دا بدۆزىته وه.

پاشکۆی (۱) ستاندارده کانی قوتابخانه له گه‌ل نیشاندەرەکانی ئەداو وەسفکارەکان

نیشاندەرەکانی ئەدا	ستاندارده کانی	بوارەکانی ئەدا
<p>۱.۱- نوسراوەکانی قوتابخانه به روونی دیدو په یامی قوتابخانه دهخه‌نه روو و جهخت له‌سه‌ر به‌رزکردنه‌وه‌ی ئاستی ئەدای قوتابیان ده‌کاته‌وه.</p> <p>۱.۲- دیدو په یامی قوتابخانه رهنه‌گدانه‌وه‌ی پێوه‌ره نیوده‌وله‌تیه‌کان و ره‌هه‌ندی خۆجیتی هه‌ییت.</p> <p>۱.۳- ته‌واوی کۆمه‌لگه‌و لایه‌نه په‌یوه‌نیداره‌کانی قوتابخانه به‌شداریان کردووه له‌ دارشتنی دیدو په یامی قوتابخانه‌دا.</p> <p>۱.۴- گشت لایه‌نه په‌یوه‌نیداره‌کانی قوتابخانه پابه‌ندن به‌ دید و په‌یامه‌که.</p>	<p>۱- دیدو په یامی قوتابخانه به‌رز و گونجاون و به روونی گوزارشتیان لیکراوه‌و ئاراسته‌ی گونجاو له خۆده‌گرن بۆ په‌ره‌پێدانی قوتابخانه.</p>	<p>یه‌که‌م: سه‌رکرده‌یه‌تی و به‌رئوه‌بێردن</p>
<p>۲.۱- خود هه‌له‌سه‌نگاندنی قوتابخانه پشت به‌ به‌لگه‌ ده‌به‌ستیت، وه‌ ئەو به‌لگانه‌ی به‌ده‌ست ده‌هێنرێن له‌ ئەنجامی چاودێری کردن و شرۆفه‌کردن و وه‌رگرتنی بۆچوونی قوتابیان و مامۆستایان و تیمی دیکه‌و دایابان و کۆمه‌لگه‌ی خۆجیتی.</p> <p>۲.۲- سه‌رکرده‌یه‌تی قوتابخانه‌و، مامۆستایان و کارمه‌ندان‌ی قوتابخانه ده‌زانن چۆن خاله‌ به‌هێزو لدازه‌کانی ئەدای قوتابخانه به‌ دروستی شیبکه‌نه‌وه.</p> <p>۲.۳- پلانی ستراتیژی قوتابخانه پرسه‌ زۆر گرنه‌گه‌کان به‌ پێی پێشگرنگی (اولویه) داده‌نێت و بۆ به‌ره‌وه‌پێشبردن و هه‌له‌سه‌ستن به‌ تێک هه‌له‌که‌شکردنی راسپاردنه‌کانی هه‌له‌سه‌نگاندنه‌ ده‌ره‌که‌یه‌کان، هه‌روه‌ها ئەم پلانه‌ ئامانجی به‌رزبان هه‌یه‌وه‌ کردارو خشته‌ی کات دیاریکراوی گونجاو له‌ خۆده‌گرن.</p>	<p>۲- قوتابخانه به‌ شیوه‌یه‌کی وردو راستگۆیانه خوده‌له‌سه‌نگاندن ئەنجام ده‌دات، به‌شیوه‌یه‌کی کاربکەر ده‌ره‌نجامه‌کان بۆ گه‌له‌له‌کردنی پلانی گونجاوی په‌ره‌پێدانی قوتابخانه به‌کارده‌هێنیت.</p>	
<p>۳.۱- سه‌رکرده‌یه‌تی و مامۆستایان و کارمه‌ندو قوتابیه‌کان هه‌مان ئامانجیان هه‌یه‌وه‌ کۆده‌نگیه‌کی به‌هێز هه‌یه‌ ده‌رباره‌ی ئامانجی قوتابخانه، له‌گه‌ل بوونی تێروانینیکی ئه‌رێنی سه‌بارت به‌ گۆرانکاری و په‌ره‌پێدانه‌وه.</p> <p>۳.۲- سه‌رکرده‌یه‌تی قوتابخانه به‌رپر‌سیاریه‌تی ده‌گرنه‌ ئەستۆ له‌ په‌یوه‌ست بوون به‌ فێربوون و سه‌لمه‌تی و په‌ره‌پێدانی قوتابیه‌کانه‌وه.</p> <p>۳.۳- قوتابیان شانازی به‌ قوتابخانه‌که‌وه‌ ده‌کهن، کارو ده‌ستکه‌وته‌کانیشیان له‌ قوتابخانه‌ نمایش ده‌کریت و بۆنه‌یان بۆ ریکده‌خریت.</p> <p>۳.۴- سه‌رکرده‌یه‌تی قوتابخانه نمونه‌یه‌کی باشه‌ بۆ سه‌رجه‌م کۆمه‌لگه‌ی قوتابخانه‌و باه‌خ به‌ خۆشگوزهرانی و سه‌لمه‌تی مامۆستایان و کارمه‌ندان‌ی دیکه‌ ده‌دات و کار له‌سه‌ر بنیاتنانی تواناکانیان ده‌کات.</p> <p>۳.۵- قوتابیان و مامۆستایان و کارمه‌ندان و دایابان رێز له‌ سه‌رکرده‌یه‌تی قوتابخانه‌که‌ ده‌گرن.</p>	<p>۳- سه‌رکرده‌یه‌تی قوتابخانه که‌شیکێ ئه‌رێنی ده‌ره‌خسینییت، تیییدا قوتابیان، مامۆستایان و کارمه‌نده‌کانی دیکه‌ ده‌توانن گه‌شه‌ بکه‌ن و دایابانیش باش ده‌یترخین.</p>	

وہ سفکارەگان			
ئاستى ۱	ئاستى ۲	ئاستى ۳	ئاستى ۴
<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە كلاسىكە و ئاراستە كوردنكى راستى نىە بۇ بەكارهينانى رېگەكانى وانەوتنەو و فيزىكردنى نوئ، چاودىرى و پالپىشتىشى ناكات له كردهى فيزىكردن و فيزىبوون.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھەندېك(له نيوہ كەمتر) له مامۇستايان و كارمەندانى قوتابخانە ئاراستە دەكات و پالپىشتى بەكارهينانى رېگەكانى وانەوتنەو و فيزىكردنى نوئ دەكات، و چاودىرى كردهى فيزىكردن و فيزىبوون دەكات.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە زۇرپەى (له نيوہ زياتر) مامۇستايان و كارمەندانى قوتابخانە ئاراستە دەكات و پالپىشتى بەكارهينانى رېگەكانى وانەوتنەو و فيزىكردنى نوئ دەكات و بەدواداچوون دەكات بۇ باشترکردنى كردهى فيزىكردن و فيزىبوون لەميانى سەردانىكردنى پۇل و رەخساندى رايھىنان و پىندانى فيدباك و دابىنكردنى سەركەوتووەكان.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھەموو مامۇستايان و كارمەندانى قوتابخانە ئاراستە دەكات پالپىشتى بەكارهينانى رېگەكانى وانەوتنەو و فيزىكردنى نوئ دەكات، و بەدواداچوون دەكات بۇ باشترکردنى كردهى فيزىكردن و فيزىبوون لەميانى سەردانىكردنى پۇل و رەخساندى رايھىنان و پىندانى فيدباك و دابىنكردنى سەركەوتووەكان.</p>
<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە سەرچاوە بالەخانە و بەكەكانى تر بە باشى بەكارناھىنى و ناپيارىزىن و ھىچ چالاكىكەكى دەرەوہى پۇل بوونى نىە تىايدا، وە ژىنگەى قوتابخانە گونجاو نىە بۇ فيزىبوون.</p>	<p>كارگېرى قوتابخانە پارىزگارى له بەشېك له بالەخانە و بەكەكانى تر دەكات بە شىوہىەك كە كەش و ھەواى پەسەند دەستەبەر دەكات بۇ بەشېك له قوتايان و چالاكىكەكانى سنووردارە.</p>	<p>بەكارهينانى بالەخانە و پىكھاتەكانى قوتابخانە بە شىوہىەكى گونجاو بۇ ئەنجام دانى چالاكى پۇل و دەرەوہى پۇل.</p>	<p>بەكارهينانى بالەخانەى قوتابخانە و سەرچاوە ماددىەكان بە شىوہىەكى چالاك، وە ژىنگەى قوتابخانە سەرنج راكېشەو پاراستنى بالەخانە و پىكھاتەكانى بە شىوہىەكە كە گونجاو بۇ ئەنجام دانى گىشت چالاكىكەكانى دەرەوہى پۇل.</p>
<p>قوتابخانە ژمارەى مامۇستايانى پسپۇرى زۇر كەمەو مامۇستايان كەوتوونەتە ژىر فشارى ئەركەكانىان. ئەوہش واىكردووە مامەلەى نادرووست لەگەل قوتايان بكەن و ژمارەى قوتايان له پۇلەكاندا ھاوسەنگ نىە.</p>	<p>قوتابخانە ژمارەى مامۇستايانى پسپۇرى وەك پىوېست نىە و پابەندى دەوام نىن بۇ پرکردنەوہى پسپۇرىبەكان و ژمارەى قوتايان له پۇلەكاندا بەكسان نىە، و مامۇستايان كەوتوونەتە ژىر فشارى ئەركەكانىان و ئەوہش تارادەپەك واىكردووە مامەلەى نادرووست لەگەل قوتايان بكەن.</p>	<p>قوتابخانە ژمارەپەك له مامۇستايانى ھەپە بەپىي ئەرك و پسپۇرىيان (له نيوياندا رېنمايكارى پەرورەدەپى) و بە شىوہىەكى دادگەرانە و ھاوسەنگ دابەشكراون، و مامۇستايان ئەركەكانىان جىبەجىي دەكەن و پابەندن بە دەوامكردن و چالاكى فيزىكارىي ئەنجام دەدەن.</p>	<p>قوتابخانە ژمارەى پىوېستى مامۇستايانى ھەپە بەپىي ئەرك و پسپۇرىيان (له نيوياندا رېنمايكارى پەرورەدەپى) و بە شىوہىەكى دادگەرانە و ھاوسەنگ دابەشكراون بەگوئىرەى ژمارەى قوتايان، مامۇستايان لەئەركەكانىان رازىن و بە شىوہىەكى تەواو جىبەجىي دەكەن و پابەندن بە دەوامكردن و خۇبەخشانە كاتى زىادە تەرخان دەكەن بۇ ئەنجامدانى چالاكىە فيزىكارىبەكان بە شىوہىەكى كارا.</p>

نیشادەرهكانى ئەدا	ستانداردەكان	بوارەكانى ئەدا
<p>۷.۱- بە وردى و بە وریایەوه شیکارى بۆ ئەنجام و دەرھاویشتەكانى قوتايان دەكریت.</p> <p>۷.۲- بە بەردەوامى و بە وردى چاودیرى وانەكان و كارى قوتايان دەكریت بۆ دلنیاوون لەوھى كوالیتىھەكى بەرزیان ھەيەو ئامانجەكانى پرۆگرامى خویندن بە دەست ھاتوون.</p>	<p>۷- قوتابخانە ریکارى خۆى ھەيە بۆ بەرپۆھەردى كوالیتى كە چاودیرى كوالیتى خزمەت گوزاریەكەشى دەگریتەوھ.</p>	<p>بەكەم: سەرکراډایەتى و بەرپۆھەردى</p>
<p>۸.۱- مامۆستایان و کارمەندان بە ریکى و راستگۆیانە خودەلسەنگاندن ئەنجام دەدەن و ھەلدەستن بە ئەنجامدانى كارى خۆ فیکردن و توپۆنەوھ لە پیناوا باشتەردى ئەداياندا.</p> <p>۸.۲- کارگێرى قوتابخانە بە وردى ھەلسەنگاندن بۆ پيداويستىھەكانى راھینان دەكات (لە نۆياندا پيداويستىھەكانى پەيوەست بە فیکردى ئەو قوتايانەى كە خاومەن پيداويستى پەروەردەى تايبەتن و دژوارى ساپکۆلۆژيان ھەيە)، پشٹیوانى لە بەشداری كردنى مامۆستایان و کارمەندان دەكات لە خولەكانى راھینان و ھانى سەردان گۆرکى لە پیناوا پەرهپیدانى پششەیان و بەدواداچوون دەكات بۆ بنیاتنانى توانا و بەرھەپشچوونى مامۆستایان و کارمەندان.</p> <p>۸.۳- مامۆستایان و کارمەندان دواى بەشداریبوونى لە خولى راھینان، راپۆرت ئامادە دەكەن لە بارەى ئەوھى فێرى بوون و پیداهى دەكەن و زانیاریە تازەكان بۆ ھاوکارانیاں دەگوزنەوھ.</p>	<p>۸- قوتابخانە ھەلدەستیت بە ھاندانى مامۆستایان و کارمەندان وە بە شپۆھەيەكى كارا پششگيریان دەكات لە پەرهپیدانى پششەياندا.</p>	
<p>۹.۱- ھەر كیشەيەك لە قوتابخانەدا رۆوبدات بە شپۆھەيەكى بابەتيانەو بە كۆمەل چارەسەر دەكرین، كە ریزگرتنى دوو لایەنەش لە نۆوان سەرچەم ئەندامانى قوتابخانەكەدا دەپارنیزریت.</p> <p>۹.۲- مامۆستایانى قوتابخانەو کارمەندانى دەرڤەتى ئەوھیان ھەيە بەشداری بکەن لە گفتوگۆكانى پەيوەست بە بریارو پلەنەكان و ئەو بریارانەشى كە دەدرین بریارى رۆون و تاشكراو باشن.</p> <p>۹.۳- مامۆستایان و کارمەندان بە شپۆھەيەكى بەرپرسيارانە رەفتار دەكەن و دەست پششخەرى دەخەنە رۆو.</p> <p>۹.۴- لیزنەكانى قوتابخانە ھەندەن ئەركیان پەن سپنردراوھ لە چوارچۆھەيەكى گشتى كە بە رۆونى ديارى كراوھ.</p>	<p>۹- پۆسەى بریاردان كارايەو لەسەر بنەماى راوئیزكردنە، ھەروھەا كاركردن وەك يەك گروپە لە نۆو سەرچەم ئەندامانى قوتابخانە.</p>	

وہسفكارەكان			
ئاستى ۱	ئاستى ۲	ئاستى ۳	ئاستى ۴
<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە بايەخ نادات بەبلاوكردنهوهى رۇشنىبىرى <u>جۇرباشى گشتىگر</u>، وه خودهەلسەنگاندن و شىكردنهوهى ئەنجامەكان و چاودېرى پروسەسى فېركردن و فېربوون ناكات و رۇلى رېنمايىكارى پەروردهپى فەرامۇش دەكات.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھەلدەستىت بە خودهەلسەنگاندن بەشىپوازىكى كۆنى دوور لە ھەولنى پەرەپېدان و چاكسازى بەپن ھەماھەنگى لەگەل رېنمايىكارى پەروردهپى و بايەخىكى كەم بە شىكردنهوهى ئاستى قوتاييان دەكات.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھەولنى بىلوكردنهوهى رۇشنىبىرى جۇرباشى گشتىگر دەكات و، ھەلدەستىت بە خودهەلسەنگاندن و شىكردنهوهى ئاستى قوتاييان بە ھەماھەنگى لەگەل رېنمايىكارى پەروردهپى بۇ دەستەبەركردنى ئەنجامى پەروردهپى گونجاو.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە زۇر بە باشى و بەبەردەوامى كارەكات لەسەر بىلوكردنهوهى <u>جۇرباشى گشتىگر</u> و خودهەلسەنگاندن و شىكردنهوهى چالەكەكان و دەستىپشانكردنى خالە بەھىز و لاوازەكان لە كارەكانىندا بۇ گەپشتن بە بەرزترىن ئاستى ئەنجامەكانى پروسەسى فېركردن و فېربوون.</p>
<p>قوتابخانە پالېشتى مامۇستايان ناكات بۇ ئەنجامدانى خودهەلسەنگاندن، و ھەئانان نادات بۇ ئەنجامدانى سەردان گۇركىن لە نېوان خۇپاندا بۇ پەرەپېدانى پېشەپى. وه ھاندان نې بە بۇ بەشدارىكردن لە خولەكانى راھىتاندا.</p>	<p>قوتابخانە پالېشتى ھەندىك لە مامۇستايان دەكات بۇ ئەنجامدانى خودهەلسەنگاندن، بەلەم كار بە ئەنجامەكانى ناكرىن و سەردان گۇركىنى نېوان خۇپان فەرامۇش دەكەن وه ھېچ راپۇرت پېشكەش ناكەن سەبارەت بە رادەسى سود بىنىيان.</p>	<p>قوتابخانە پالېشتى زۇربەسى مامۇستايان دەكات بۇ ئەنجامدانى خودهەلسەنگاندن، و ديارىكردىنى پېداوبىستىتە فېركار بەكان لەكاتى تامادەبوونيان لە چالەكەكان و سەردان گۇركىنى نېوان خۇپان بەلەم بەدواداچونى لە ئاستىكى بەرزدا نې بۇ جېبەجىن كرىدى ئەوهى فېرى بوون ياخود پېشكەش كرىدى راپۇرت بەوهى جېبەجىن كراو.</p>	<p>قوتابخانە پالېشتى تەواوى ھەموو مامۇستايان دەكات بۇ ئەنجامدانى خودهەلسەنگاندن بەشىپوہەكى راستگۇپانە و رېك و پېك، پېداوبىستىتەكانى راھىتان ھەلدەسەنگىنېت و ھانى مامۇستايان دەكات بۇ ئەنجامدانى سەردان گۇركىن لە نېوان خۇپاندا بۇ پەرەپېدانى پېشەپىيان و پېشكەشكردىنى راپۇرت لەسەر ئەوهى فېرى بوون لە سەردان گۇركىكەدا و دەپدەن بە ھاورېكانىشيان.</p>
<p>بەر ئوہبەرى قوتابخانە تاك لاپەنانە برپار دەكات و كارمەندانى قوتابخانە بەشدارى پىن ناكات و ھېچ دەستەلدىكىيان ناداتىن و كارەكانى قوتابخانە تۇمار ناكات، ئەمەش وا دەكات قوتابخانە نارېك و پېك بېت و ھەلدەمگۇسى وىستەكانى كارمەندان و كۇمەلگەسى مەدەنى نەبىت.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە بەشدارى بە كەمېك (لە نېوہ كەمتر) لە كارمەندانى قوتابخانە دەكات لە برپاردان و تاك لاپەنانە برپار دەكات، و كەمېك لە دەستەلدىتەكان دابەش دەكات و لاوازە لە چارەسەركردنى كېشەكان و روونكارى (شەفافیەت) لە برپارەكانىدا نې.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە بەشدارى بە زۇربەسى كارمەندانى قوتابخانە دەكات (لە نېوہ زىاتر) لە برپاردان و چارەسەركردنى كېشەكان و ھەندىك لە دەستەلدىتەكان دابەش دەكات لە نېوانىندا بۇ بەجىن ھىنانى ھەر ئەرکىك.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە بەشدارى قوتابخانە بەشدارى بەسەرچەم كارمەندانى قوتابخانە دەكات لە برپاردان و چارەسەركردنى كېشەكان بەشىپوہەكى كارىگەر، دەستەلدىتەكان دابەش دەكات لە نېوانىندا بەشىپوازىكى روون و ئاشكرا.</p>

نیشادەرهكانى ئەدا	ستانداردەگان	بوارەكانى ئەدا
<p>۱۰.۱- رېكخستنى ناوەرۆك و وتنەوەسى پڕۆگرامى خويندن بە شىئوہىەكى كارا ئەنجام دەدرېت و بە بەردەوامى پىداچونەوہىان بۇ دەكرېت و پەرہيان پىدەدرېت.</p> <p>۱۰.۲- پلدى سالدنە، وەرزى، مانگانە، رۇژانە بە شىئوہىەكى گونجاو رەنگدانەوہى پڕۆگرامى خويندنە.</p> <p>۱۰.۳- پلدىنە فېركارىەكان پىشت بە فېربوونى پىشووى قوتايان دەبەستن.</p>	<p>۱۰- دەستەى كارگېرى و مامۇستاكانى قوتابخانە بە شىئوہىەكى كارا پلدىن بۇ فېربوونى قوتايەكان دادەرېژن.</p>	<p>دووہم: فېركردن و فېربوون</p>
<p>۱۱.۱- لە قوتابخانەدا شىئوہىەكى ھاوچەرخ بەكار دەھىنرېت بۇ فېركردن، وەك فېربوونى چالەك و كارى دوو كەسى و كارى بە كۆمەل، كە گونجاو بن لەگەل ئەو بابەتانەى دەوترېنەوہ.</p> <p>۱۱.۲- لە پڕۆسەى فېركردندا بە شىئوہىەكى گونجاو ھۆپەكانى فېركردن كە لە بەردەست داپە بەكار دەھىن، لە نىوياندا تەكنىكە ھاوچەرخەكان.</p> <p>۱۱.۳- پڕۆسەى فېركردن بە شىئوہىەكى نەرم (مرونە) تىرامانى مېتۆدە ھاوچەرخەكان بەكار دەھىنرېت و كارايانە چارەسەرى ئەو گرفتانە دەكات كە سەرھەلدەدات.</p> <p>۱۱.۴- لە پڕۆسەى فېركردندا بە شىئوہىەكى چالەك بەشدارى بە قوتايان دەكرېت و بواريان پىن دەدات بۇ ئەوہى بە شىئوہىەكى سەرہەخۆ فېربىن.</p>	<p>۱۱- مېتۆدو تەكنىكى ھاوچەرخ و كارا پىدە دەكرېت لە پڕۆسەى فېركردن لە قوتابخانەدا، كە ھانى قوتايان دەدات بۇ فېربوون و پالېشتيان دەكات بۇ ئەوہى بە شىئوہىەكى سەرہەخۆ فېربىن.</p>	
<p>۱۲.۱- پڕۆسەى فېركردن رەنگى داوہتەوہ لەو زانىنە گىشتى و چەمكە تايبەت و ناوەرۆكانەى كە خويندرەون.</p> <p>۱۲.۲- پڕۆسەى فېركردن رەنگدانەوہى كارامەبىيە كارىگەرەكانى مامۇستايانە لە خستنە رووى چەمكەكان و ناوەرۆكى بابەتەكان، بە شىئوہىەكى پوخت و ئاسان، بە چەشنىك بەرژوہەندى قوتايان داين بكات.</p>	<p>۱۲- شارەزايى باشى مامۇستايان لە پىسپۆرپەكەياندا بۆتە ھۆى باشتىركردنى پڕۆسەى فېركردن لە قوتابخانەدا.</p>	
<p>۱۳.۱- پڕۆسەى فېركردن رەنگدانەوہى كارامەبىيە باشى مامۇستايانە لە پەيوەندى زارەكى و نازارەكى، لە پىسپاركردن و گوئى گرتندا.</p> <p>۱۳.۲- مامۇستايان و كارمەندان بە شىئوہىەكى كارا ھەلدەستن بە بەھىزكردن پەيوەندى كردن و ھاوكارى كردن لە نىوان خۇيان و قوتايەكاندا، ھەرۋەھا لە نىوان خودى قوتايەكاندا.</p>	<p>۱۳- مامۇستايانى قوتابخانە بە شىئوہىەكى كارا لەگەل قوتايان ئاويئە دەبن بۇ بەرھوويئىشردنى فېربوونيان.</p>	

وه سفکارهكان			
١ ئاستى	٢ ئاستى	٣ ئاستى	٤ ئاستى
<p>ھېچ پلدىكى سالدنه و وهرزيبانه يان نيه كه په كېرېتهوه له گه ل پلدى رۇژانه ياندا.</p>	<p>ھەندى له مامۇستايان (له نيوه كه متر) پلدى سالدنه و وهرزيبانه يان ھەبە كه له گه ل پلدى رۇژانه ياندا يەك بگرېتهوه كه جەخت لەسەر تەواوکردنى پرۇگرام بکات له کاتى ديارى کراودا.</p>	<p>زور له مامۇستايان (له نيوه زياتر) پلدىان ھەبە و يەك دەگرېتهوه له گه ل پلدى رۇژانهدا بەجۇرېك جەخت لەسەر تەواوکردنى پرۇگرام بکات له کاتى ديارى کراودا.</p>	<p>گشت مامۇستايان پلدى گونجاو و دروستيان ھەبە (سالدنه و وهرزيبانه) كه يەك بگرېتهوه له گه ل پلدى رۇژانه ياندا وە کارا به بۇ باشتر کردنى فېرېوون و فېرېکردن بەجۇرېك جەخت لەسەر تەواوکردنى پرۇگرام بکات له کاتى ديارى کراودا.</p>
<p>مامۇستايانى قوتابخانە کار به رېگاکانى وانه و تنهوهى نوې ناکەن و ھانى قوتايان نادات بۇ فېرېوون و گەشه کردنيان.</p>	<p>مامۇستايانى قوتابخانە کار به شېوازى وانه و تنهوهى کون دەکەن و رەچاوى بەکارھېتانی تەکنەلۇژياى نوې بە کەمى دەکەن وە خواستى قوتايان بۇ فېرېوون دەستەبەر ناکەن.</p>	<p>مامۇستايانى قوتابخانە کاردەکەن لەسەر بەکارھېتانی ھەمەجۇرەى رېگاکانى وانه و تنهوه به مەبەستى گەياندى پرۇسەى فېرېکردن و فېرېوون بە شېوہەبەکى روون و ئاسان بۇ قوتايان دەخرېنە روو وە تامانجەکانى دەپېکېت و رەنگدانەوهى بە شېک لە لاپەنەکانى فېرېکردن و فېرېوون دەردەکەوېت لەسەر پېشکەوتنى زوربەى قوتايان.</p>	<p>مامۇستايانى قوتابخانە تازەترين رېگاو شېوازو تەکنەلۇژياى فېرېکارى سەردەم بەکار دەھېنن بۇ تەوهى پرۇسەى فېرېوون کاربگەرو سەرکەوتوېت و کاربگەرى راستەوخوى ھەبېت لەسەر گەشەى قوتايان بە شېوہەبەکى سەربەخۇ وە چالاکى ھەمە جۇر بکەن.</p>
<p>مامۇستايان شارەزايى باشيان نيه له پىسپۇرپەکانيان و کارامەبېهکانى فېرېکردنى کارا دەستەبەر ناکەن.</p>	<p>ھەندىک له مامۇستايان (لە نيوه کە متر) شارەزايى باشيان ھەبە له پىسپۇرپەکانيان و کارامەبېهکانى فېرېکردنى کارا دەستەبەر ناکەن.</p>	<p>زوربەى مامۇستايان (له نيوه زياتر) شارەزايى باشيان ھەبە له پىسپۇرپەکانيان و کارامەبېه فېرېکردنى کارا دەستەبەر ناکەن به باشى.</p>	<p>گشت مامۇستايان شارەزايى تەواويان ھەبە له پىسپۇرپەکانياندا، و کارامەبېه چالاکەکانيان له پېشکەشکردنى چەمکەکان و ناوەرۇکى بابەتەکان به شېوہەبەکى بەکگرتوو و ئاسان بۇ تېگەبېشتن، له ئاستى فېرېکردندا رەنگى داووتەوه.</p>
<p>مامۇستايان به ھېچ شېوہەبەکى له گه ل قوتايان ئاوېتە نابن و پەيوەنديان له گه ل ناکەن، ئەمەش بۇشاپەکى گەورە له نيوانيان دروست دەکات و کاربگەرى نەرېنى لەسەر پرۇسەى فېرېکردن و فېرېوون دروست دەکات.</p>	<p>ئاوېتە بوونى بە شېکى کەم له مامۇستايان (له نيوه کە متر) له گه ل قوتايان و کەمېکيان وە لدمى پرسيارو پېشنيازەکانيان دەدەنەوهو به شېوہەبەکى لاواز.</p>	<p>ئاوېتە بوونى زوربەى مامۇستايان (له نيوه زياتر) له گه ل قوتايان به شېوہەبەکى گونجاو، وە له پەيوەنديان له گه ل زوربەيان و گوئى له زوربەى بيرو بۇچوونەکانى قوتايان دەگرن.</p>	<p>سەرچەم مامۇستايان ئاوېتە بوون له گه ل قوتايان و گوئى له راو و بۇچوونەکانيان دەگرن به شېوہەبەکى روون به مەبەستى گەشه کردنيان به شېوہەبەکى تەواو و دروست.</p>

نیشادەرهکانی ئەدا	ستانداردەگان	بوارەکانی ئەدا
<p>۱۴.۱- فێرکردن رەنگدانەوهی زانیاری باشی مامۆستایانە بە هەل و مەرجی تاکە کەسی و پێداویستی و تواناکانی قوتابییەکان و ئامادەییان هەیه بۆ ئەوهی لەسەر بنەمای زانیاری و ئامۆژگاریەکانی پێنماپیکاری پەروردهی کار بکەن.</p> <p>۱۴.۲- پڕۆسەسی فێرکردن چەند میتۆدیك بەکار دەهێنیت بۆ پشٹیوانی کردن له فێربوونی تاکەکان و پلن بۆ فێربوونی ئاییندەیان دادەنیت.</p> <p>۱۴.۳- فێرکردن رەنگدانەوهی باوەربوونە بە توانای هەر قوتابییەك بۆ سەرکەوتن.</p> <p>۱۴.۴- پڕۆسەسی فێرکردن ئەرك و چالاکى جیاواز بەکاردههێنیت که گونجاو بن لهگهڵ توانا جیاوازهکانی قوتابییاندا.</p>	<p>۱۴- پڕۆسەسی فێرکردن له قوتابخانەدا بە شێوهیەکی گونجاو پەچاوی جیاوازی تاکە کەسی قوتابیان دەکات، له نێویاندا ئەوانەى دژواری سايكۆلۆجیان هەیه و ئەوانەى خاوەن پێداویستیەکی پەروردهی تايهتن توانای فێربوونیان زیاد دەکات.</p>	<p>دووهم: فێرکردن و فێربوون</p>
<p>۱۵.۱- مامۆستایانی قوتابخانە چەند رێکارێکی گونجاویان هەیه بۆ هەلسەنگاندن و بەرهو پێشچوونی قوتابیان.</p> <p>۱۵.۲- قوتابیان فیدبەکی کاریگەریان دەست دەکەوێت و یارمەتییان دەدات بۆ بەرهو پێشچوونیان.</p> <p>۱۵.۳- رێکارەکانی قوتابخانە بۆ تاقیکردنەوهی قوتابیان روون و ئاشکراو دادپەرورەرانەپەو ئەنجامەکانیشی وەردن.</p>	<p>۱۵- قوتابخانە بە شێوهیەکی چالاک و بەردهوام هەلدهستیت بە چاودێرکردن و هەلسەنگاندنی بەرهو پێشچوونی قوتابییەکان.</p>	
<p>۱۶.۱- قوتابخانە رێساو رێکاری روونی هەیه بۆ پاداشت کردن و رەفتاری باش و راستکردنەوهی رەفتاری نەشیاو وه هاندان بۆ رێزگرتن له بههاو بیروباوەرهکانی ئەوانی دیکە، رێساو رێکاری کاریگەرن له برههوان به بههای ئەرێنی و رەفتاری بەرپرسیارانە له لایەن قوتابییەکانەوه.</p> <p>۱۶.۲- قوتابخانە بە شێوهیەکی کاریگەر هەلدهستیت بە پەرەپێدانی ئاشتەواویی و رێزگرتنی دوولایەنەو خۆشهویستی سروشت و پاراستنی ژینگەو دروست کردنی پەپوهندی بنیاتنەرانه لهگهڵ کۆمه‌لگه‌دا.</p> <p>۱۶.۳- قوتابخانە چەند چالاکیهك دەستەبەر دەکات بۆ نمونه، چالاکى هونەری و وەرزشی، هەرۆهها سەرکەوتوانە هەلدهستیت بە هاندانی قوتابیان بۆ ئەوهی بەشداری لهو چالاکیانەدا بکەن.</p> <p>۱۶.۴- قوتابخانە بە شێوهیەکی کاریگەر پەرە بە کارامەییە ژیاپیهکانی قوتابیان دەدات و رێنمای پێشەپیی باشیان بۆ دەستەبەر دەکات که گونجاو ییت لهگهڵ تواناو خواستهکانیان لهبارەى ئاییندەیانەوه.</p>	<p>۱۶- قوتابخانە پشٹیوانیهکی کاریگەر دەکات له بەرهو پێشچوونی کەسیهتی قوتابیان.</p>	<p>سێیهم: باپه‌خ دان به قوتابیان و پشستگی کردنیان.</p>

وہسفكارەكان			
١ ئاستى	٢ ئاستى	٣ ئاستى	٤ ئاستى
<p>ھەموو مامۇستايان رەچاوى جياوازى تاكە كەسى فەرامۇش دەكەن و باپەخ نادەن بە توانا كانى قوتابى و رۇلى رېنمايىكارى پەرورەدەپى فەرامۇش دەكرىت، بۇپە فېركردن ناگونجىن لەگەل توانا جياوازەكانى قوتايان.</p>	<p>ھەندىك لە مامۇستايان (لە نيوہ كەمتر) رەچاوى جياوازى تاكە كەسى دەكەن بە پشت بەستن بە شارەزاپەكانى خۇپان لە فېرپووندا و رۇلى رېنمايىكارى پەرورەدەپى فەرامۇش دەكرىت، بۇپە فېركردن ناگونجىن لەگەل توانا جياوازەكانى قوتايان.</p>	<p>زۇرپە مامۇستايان (لە نيوہ زياتر) رەچاوى جياوازى تاكە كەسى (الفروق الغردية) دەكەن بە پشت بەستن بەو زانيارپانەنى كە لە رېنمايىكارى پەرورەدەپى دەستيان دەكەوت، و بەكارهينانى كارامەپەكانى فېرپوونى تاكەكان بە شيوەپەك بگونجيت لەگەل توانا جياوازەكانى قوتايان و پالپشتى كردن و باوہرپوون بە توانانى بەدەستھينانى دەرئەنجامى باش.</p>	<p>ھەموو مامۇستايان رەچاوى جياوازى تاكە كەسى (الفروق الغردية) دەكەن بە شيوەپەكى كارىگەر لە رېنى شارەزاپى باشيان بۇ دۇخ و پېداويستېھەكان و توانانى تاكە كەسى، بە پشت بەستن بە زانيارپەكانى دەستكەوتوو لە رېنمايىكارى پەرورەدەپى. بەكارهينانى كارامەپەكانى فېرپوونى تاكەكان بە شيوەپەك بگونجيت لەگەل توانا جياوازەكانى قوتايان و پالپشتى كردنى باوہرپوون بە توانانى بەدەستھينانى دەرئەنجامى باش.</p>
<p>مامۇستايان ھانى قوتايان نادەن بۇ پېداچونەوہى ئەنجامى ھەلسەنگاندنيان، ھەرەھا بە شيوەپەكى رون و ئاشكرا و شەفاف تاقىكردنەوہەكان ئەنجام نادەن.</p>	<p>ھەندى لە مامۇستايان (لە نيوہ كەمتر) ھانى قوتايان دەدەن بۇ پېداچونەوہى ئەنجامى تاقىكردنەوہەكانيان بە شيوەپەكى كۆن و كلاسكىكى وە تاقىكردنەوہەكان بە شيوەپەكى روون و شەفاف ئەنجام نادەن وە شيكارى بۇ ئەنجامەكان ناكەن.</p>	<p>زۇرپە مامۇستايان (لە نيوہ زياتر) ھانى قوتايان دەدەن بۇ پېداچونەوہى ئەنجامەكانيان بە شيوەپەكى كارا و بەردەوام وە مامۇستايان پارىزگارى لە ئەنجامدانى تاقىكردنەوہەكان دەكەن بە شيوەپەكى روون و شەفاف بۇ بەدەست ھينانى ئەنجامى بەرز.</p>	<p>گشت مامۇستايان ھانى قوتايان دەدەن بۇ پېداچونەوہى ئەنجامى تاقىكردنەوہەكانيان بە شيوەپەكى كارا و بەردەوام وە مامۇستايان پارىزگارى لە ئەنجامدانى تاقىكردنەوہەكان دەكەن بە روونى و شەفافى بۇ بەدەست ھينانى ئەنجامى بەرز.</p>
<p>قوتابخانە رېسا و رېكارى روونى ھەپە بۇ پالپشتىكردنى رەفتارى باش و راستكردنەوہى رەفتارى نەشياو و ھاندانى قوتايان بۇ رېزگرتن لە بەھا و بېروباوہرەكانى كەسانى تر نپە، و چالدىكى جۇراو جۇرەكانى وەك (ھونەرى، وەرزشى، ئەدەبى، پېشپىركى، .. ھتد) بۇ قوتايان فەرامۇشكردووہ.</p>	<p>قوتابخانە كەمىك لە رېساكانى رەفتار كردنى ھەپە لەگەلئ ھەندىك رېكار بۇ پالپشتىكردن و راستكردنەوہى رەفتارە نەشياوہەكان، و ھاندانى قوتايان بۇ رېزگرتن لە بەھا و بېروباوہرەكانى كەسانى تر لدوازە چونكە قوتابخانە تەنھا كەمىك چالدىكى جۇراو جۇر ئەنجام دەدات وەك چالدىكى (ھونەرى، وەرزشى، ئەدەبى، پېشپىركى، .. ھتد) و پەرەپېندانى كارامەپەكانى ژيان.</p>	<p>قوتابخانە رېسا و رېكارى ھەپە بۇ پالپشتىكردنى رەفتارى باش و راستكردنەوہى رەفتارى نەشياو و ھاندانى قوتايان بۇ رېزگرتن لە بەھا و بېروباوہرەكانى كەسانى تر و ئاشتى و تېگەپشتنى دوولەپنە بە شيوەپەكى كارىگەر، و قوتابخانە چالدىكى ھونەرى جۇراو جۇر و سەربار ئەنجام دەدات وەك چالدىكى (ھونەرى، وەرزشى، ئەدەبى، پېشپىركى، .. ھتد) و پەرەپېندانى كارامەپەكانى ژيان.</p>	<p>قوتابخانە رېسا و رېكارى روونى ھەپە بۇ پالپشتىكردنى رەفتارى باش و راستكردنەوہى رەفتارى نەشياو و ھاندانى قوتايان بۇ رېزگرتن لە بەھا و بېروباوہرەكانى كەسانى تر و ئاشتى و تېگەپشتنى دوولەپنە بە شيوەپەكى كارىگەر، و قوتابخانە چالدىكى ھونەرى جۇراو جۇر و سەربار ئەنجام دەدات وەك چالدىكى (ھونەرى، وەرزشى، ئەدەبى، پېشپىركى، .. ھتد) و پەرەپېندانى كارامەپەكانى ژيان.</p>

نیشادەرهكانى ئەدا	ستانداردەگان	بوارەكانى ئەدا
<p>۱۷.۱- قوتابخانە ھۆشيارە بە پرەنسىپە جىھانىيەكانى مافەكانى مرۇف و چالكانە پەرە بە مافەكانى كچان و ئەو قوتايانە دەدات كە خاوەنى پىداويستى پەرورەدەپى تايبەتن لەگەل مافەكانى مندانلى ئاوارە ناوخۆيەكان.</p> <p>۱۷.۲- قوتابخانە دەرفەتى گونجاو دەستەبەر دەكات تاوەكو قوتايان بتوانن گوزارشت لە بۆچونەكانيان بکەن و بە شىۋەيەكى كارا پەرە بەن بە رېزگرتن لە بۆچونەكانى ئەوانى تر.</p> <p>۱۷.۳- قوتابخانە پشتىگىرى لەو دەكات كە دەرفەتى خو ئىندن بۆ ھەمووان ھەيىت و ھەنگاوى كارىگەر دەيىت بۆ دلىيا بوون لەوھى سەرجەم قوتايان (لە نيوياندا كچان، ئەو قوتايانە خاوەنى پىداويستى پەرورەدەپى تايبەتن و مندانلى ئاوارە ناوخۆيەكان) بە رېك و پىكى دەوام دەكەن و دانابرىن و سوودمەند دەبن لەو پەرورەدەپەى كە قوتابخانە دەستەبەرى دەكات.</p>	<p>۱۷- قوتابخانە پالېستى و جەخت لە مافەكانى مرۇف دەكات بۆ قوتايان.</p>	<p>سىيەم: بايەخ دان بە قوتايان و پشتىگىرى کردنيان.</p>
<p>۱۸.۱- قوتابخانە پشتىوانى ماددى و مەعنەوى گونجاو دەستەبەر دەكات بۆ ئەو قوتايانەى كە خاوەن پىداويستى پەرورەدەپى و فيركارى تايبەتن.</p> <p>۱۸.۲- قوتابخانە ئەو داواكارىە ياسايانە جىبەجى دەكات كە پەيوەستە بەو قوتايانەى كە خاوەن پىداويستى پەرورەدەپى و فيركارى تايبەتن.</p> <p>۱۸.۳- قوتابخانە چەند چالاکىەكى جۆراوچۆر، كە تامانچى جياوازيان ھەبە، بۆ قوتايانەى خاوەن دەستكەوتى ئاست بەرز فەراھەم دەكات.</p> <p>۱۸.۴- قوتابخانە پرۇگرامى خو ئىندى تەواوكارى بۆ ئەو قوتايانەى ئاستيان لداوزە دەستەبەر دەكات.</p>	<p>۱۸- قوتابخانە بە شىۋەيەكى گونجاو پالېستى قوتايانەى خاوەن پىداويستى پەرورەدەپى تايبەت و قوتايانەى بەھرمەند دەكات.</p>	
<p>۱۹.۱- قوتابخانە رېساو رېكارى پىويست دەگرېتتە بەر بۆ ئەوھى ژىنگەيەكى سەلامەت بۆ قوتايان دەستەبەر بكات لە رېى گرتتەبەرى رېكارى خۇپارىزى لە تاگرو مەترسىيەكانى دىكەى جەستە، دلىيا دەيىت لەوھى قوتايان دووچارى پىشپىلكارى نابنەو، ھەرۋەھا دلىيادەيىت لەوھى قوتايان ھۆشيارن مەترسىيەكان دەزانن و چۆن پارىزگارى لە سەلامەتى خۇيان بکەن.</p> <p>۱۹.۲- قوتابخانە بە شىۋەيەكى كارا ھەلدەستىت بە پەرەپىدانى تەندروستى ھەزرى و جەستەپى قوتايان، بۆ نمونە، لە رېى ھەبوونى پەيوەندىەكى باش لەگەل دامەزراوە خۆجىيەكان، دەستەبەركردنى ژوروى پزىشكى گونجاو و برەودان بە خواردنى تەندروست لە فرۇشگاي قوتابخانەدا.</p> <p>۱۹.۳- رېنمايىكارى پەرورەدەپى قوتابخانە لە نزيكەو كە كار لەگەل مامۆستايان دەكات بە شىۋەيەكى كارا پىرس و راو ئىز و پشتىوانى كردن دەستەبەر دەكات بۆ ئەو قوتايانەى گىرفتى دەروونيان ھەبەو لەو دلىيا دەيىتەو كە لە قوتابخانەدا گەشە دەكەن و دانابرىن.</p>	<p>۱۹- قوتابخانە بە شىۋەيەكى كارا بايەخ بە تەندروستى و سەلامەتى و ئاسوودەپى دەروونى قوتايان دەدات.</p>	

وەسفكارەكان			
ئاستى ۱	ئاستى ۲	ئاستى ۳	ئاستى ۴
<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھىچ دەرفەتتەك و ژىنگە يەكى لەبار نارەخسىنىت بۇ فېر بوونى قوتايان و ھىچ كام لە پرەنسىپەكانى مافەكانى مروۇ جىبەجى ناكات و خاوەن پىداويستى تايبەتەكانى بەلەو ناول.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ھەندىك لە داخوازەكانى ژىنگەى خويندنى دەستەبەر دەكات، ھاوكارە لە تۆمار كردن و گەرانەوھى ژمارە يەكى كەم لە قوتايبە داپراوھەكان بۇ پرۇسەى خويندنى و ھەندىك لە داخوازەكانى قوتايبە خاوەن پىداويستى تايبەتەكان دابىن دەكات، وە بەشيك لە مافەكانى مروۇ جىبەجى دەكات.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە ژىنگە يەكى لەبار و ئارام دەرخسىنىت بۇ زۆربەى قوتايان و قوتايبە خاوەن پىداويستى تايبەتەكان و قوتايبە داپراوھەكان بە مەرجىك گونجاو بىت لەگەل مافەكانى مروۇ وە سنووردار كردنى داپرانى قوتايان لە خويندنى.</p>	<p>دەستەى كارگېرى قوتابخانە دەرفەتتەكى فېركارى باش، وە ژىنگە يەكى لەبارو ئارام دەرخسىنىت بۇ گشت قوتايان و خاوەن پىداويستى تايبەتەكان و داپراوھەكان بۇ بەردەوام بوون لە خويندنى و فەراھەم كردنى كەشيكى لەبار بۇ دەربىرىنى راو و بۇچوونيان و باوەر ھىنان بە مافەكانى مروۇ.</p>
<p>قوتابخانە پالېشتى ماددى و مەعنەوى قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەت و قوتاياننى خاوەن فېركارى ناكات، ياساكانى تايبەت بەوان نايزانىت و چالدىكى جياوازى و ھەا ئەنجام نادات كە بگونجىت لەگەل ئامانجە جياوازەكانى قوتايبە بەھەردارەكان و ئەدەى قوتاياننى ئاست لدواز باشتر ناكات.</p>	<p>قوتابخانە گرنگى بە قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەت و قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەتەكى فېركارى دەدات و ھەندىك پالېشتى مەعنەوى دەستەبەر دەكات، و پرەچاوى جياوازى تاكەكەسى ناكات، و ھەا چالدىكى ھەمەجۆرى و ھەا ئەنجام نادات كە بگونجىت لەگەل ئامانجە جياوازەكانى قوتايبە بەھەردارەكان و باشتر كردنى ئەدەى قوتاياننى ئاست لدواز.</p>	<p>قوتابخانە پالېشتى ماددى و مەعنەوى قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەتەكى فېركارى دەكات، قوتايبە بەھەردارەكان دەست نیشان دەكات زۆر لە چالدىكى ھەمەجۆرى و ھەا ئەنجام دەدات كە بگونجىت لەگەل ئامانجە جياوازەكانى قوتايبە بەھەردارەكان و باشتر كردنى ئەدەى قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەتەكى فېركارى و باشتر كردنى ئەدەى قوتاياننى ئاست لدواز.</p>	<p>قوتابخانە پالېشتى ماددى و مەعنەوى قوتاياننى خاوەن پىداويستى تايبەتەكى فېركارى دەكات، ياسا و رېنمايىپەكانى تايبەت بەوان جىبەجى دەكات و چالدىكى ھەمەجۆرى و ھەا ئەنجام دەدات كە دەگونجىت لەگەل ئامانجە جياوازەكانى قوتايبە بەھەردارەكان پاداشت كردن و باشتر كردنى ئەدەى قوتاياننى ئاست لدواز.</p>
<p>قوتابخانە ھىچ ژىنگە يەكى تەندروستى ئارامى نە و ھىچ رېوشوئىنىك ناگرىتەبەر بۇ پاراستنى سەلمەتى قوتايان و ھە بشدارى بە كۆمەلگەى ناوخۆ ناكات و ھە رېنمايىكارى پەروەدەپى ھىچ رۆلىكى پە نەدراو ھە چارەسەرى كېشەى قوتايان ناكات بۇ بەردەوام بونيان لە خويندنى.</p>	<p>قوتابخانە بەشيك لە رېوشوئىنەكان دەگرىتەبەر بۇ فەراھەم كردنى ژىنگە يەكى ئارام و تەندروست بۇ پاراستنى سەلمەتى قوتايبەكان لە مەترسىپەكان. و ھە پەيوەندى سنوردارى ھەپە لەگەل كۆمەلگەى ناوخۆ و ھە رۆلى سنوردار دەبەخشىن بە رېنمايىكارى پەروەدەپى بۇ چارەسەر كردنى كېشەكان.</p>	<p>قوتابخانە زۆربەى رېوو شوئىنەكان دەگرىتەبەر بۇ فەراھەم كردنى ژىنگە يەكى ئارام و تەندروستى جەستەپى و ھەرونى بۇ پاراستنى سەلمەتى قوتايان لە مەترسىپەكان و ھە دۇنياپى لە تەندروستباشيان، و ھە پىدانى دەرفەت و بە بشدارى پىكردنى كۆمەلگە رۆل دەدات بە رېنمايىكارى پەروەدەپى بۇ چارەسەر كردنى كېشەكان.</p>	<p>قوتابخانە ھەموو رېساو رېوشوئىنەكان دەگرىتەبەر بۇ دابىن كردنى ژىنگە يەكى تەندروست و ئارام بۇ پاراستنى قوتايان لە مەترسىپەكان و ھە دابىن كردنى تەندروستى جەستەپى و ھەرونى باش لە رېگەى خۇراكى تەندروست و ھەرزىش، ھاوبەشى كردنى كۆمەلگە زياد دەكات بە شىوہەكى بەرچا و ھە كارا كردنى رۆلى رېنمايىكارى پەروەدەپى لە پىناو چارەسەر كردنى كېشەكانى قوتايان و بەردەوام بونيان لەخويندنى.</p>

نیشادەرەکانى ئەدا	ستانداردەگان	بوارەکانى ئەدا
<p>۲۰.۱- قوتابخانە بە شىۋەپەكى كارا پەيۋەندى لەگەل كۆمەلگەى خۆجىتى و رېكخراۋەكانى كۆمەلگەى مەدەنىدا درووست دەكات و لەگەلئاندا چالدىكى ئەنجام دەدات.</p> <p>۲۰.۲- قوتابخانە سەرچاۋەو شارەزايى زياتر لە كۆمەلگەى خۆجىتى و رېكخراۋەكانى كۆمەلگەى مەدەنى بە دەست دەھيئىت كە ئامانجى سوود گەپاندنە بە پرۆسەى فيربوونى قوتايان و سەلامەتيان.</p>	<p>۲۰- قوتابخانە ھاوبەشىكى باشى ھەپە لەگەل كۆمەلگەى خۆجىتى و رېكخراۋەكانى كۆمەلگەى مەدەنىدا.</p>	<p>چارەم: بەشدارى پيكردىنى كۆمەلگە.</p>
<p>۲۱.۱- قوتابخانە زانىارى گونجاو بۇ دايبابان دەستەبەر دەكات كە پەيۋەستىن بە بەرەپيئىشچوونى مندالەكانىنەۋەو بە شىۋەپەكى كارا لەگەل دايباباندا دەكات بۇ دلىيا بوون لەۋەى مندالەكانىان بە رېك و پيكي دەوام دەكەن لە قوتابخانەو پىشتىوانى لە فيربوونى مندالەكانىان دەكەن.</p> <p>۲۱.۲- قوتابخانە ئەنجومەنىكى چالدىكى دايبابان و مامۇستىيانى ھەپە، بەردەوام پەيۋەندى لەگەل دايباباندا دروست دەكات، لە رېي رېكخستنى كۆبونەۋە، ناردنى ھەۋالنامە، بىلوكردەۋەى زانىارىيەكان لەسەر و ئىسايىتەكەيان (پەيچى قوتابخانە).</p> <p>۲۱.۳- قوتابخانە ھەول دەدات راي دايبابان ۋەرگىت لە بارەى پرسە پەيۋەندىدارەكانەۋەو ئەو راپەش دەنرخىئىت و سەرکەوتوانە ھانىان دەدات بۇ ئەۋەى بەشدارى لە چالدىكىەكانى قوتابخانەدا بکەن.</p>	<p>۲۱- قوتابخانە بە شىۋەپەكى كارا ھەلدەستىت بە دروست كردنى پەيۋەندى و ھاوكارى لەگەل دايباباندا و بەشداريان پىدەكات لە پىشتىوانى كردنى فيربوونى مندالەكانىان و دەستكەوتەكانىان.</p>	
<p>۲۲.۱- قوتايان لە نيوان خۇياندا بە بەزەپىن و ھاوكارى يەكتر دەكەن و لە رووى كۆمەلەپەتەيشەۋە ھەست بە بەرپرسيارەتى دەكەن و تواناپەكى باشى پەيۋەندى كردنىان ھەپە.</p> <p>۲۲.۲- قوتايان بە باشى رەفتار دەكەن و بەھاسى رەۋىشتى باشيان ھەپەو پاپەندن بە رەفتارى باشەۋە.</p> <p>۲۲.۳- قوتايان ئەۋە نىشان دەدەن كە ھۆشيارن بە مەترسىيەكان و دەشزانن چۆن پارىزگارى لە خۇيان دەكەن.</p> <p>۲۲.۴- قوتايان باپەخ دانى خۇيان نىشان دەدەن بۇ ئەۋەى ژيانىكى تەندروست بىنە سەر، خۇيان و دەۋرەبەرەكەيان بە پاك و خاۋىنى رابگرن.</p>	<p>۲۲- قوتايان خاۋەن بەھاسى رەۋىشتى و كۆمەلەپەتى باشن و دەزانن چۆن پارىزگارى لە تەندروستى و سەلامەتى خۇيان بکەن.</p>	<p>پىنچەم: ئەنجامەكان و دەرھاۋىشتەكان</p>

وهسفكارهكان			
ئاستى ۱	ئاستى ۲	ئاستى ۳	ئاستى ۴
<p>قوتابخانە پهيوهندي ناكات به كۆمهلگه و رېكخراوهكانى كۆمهلگه مەدەنيەوه، و لهچالاكپهكانى پهكتريدا بهشدارپى ناكهن وه سود له شارهزايان نابينن.</p>	<p>قوتابخانە تا رادهپهك پهيوهندي دهكات به ههنديك له رېكخراوهكانى كۆمهلگه مەدەنيەوه، و له چالاكپهكانى پهكتريدا بهشدارپى ناكهن وه كهميك سود له ئەزمونيان دهينن.</p>	<p>قوتابخانە پهيوهندي دهكات به كۆمهلگه و زۆرپه رېكخراوهكانى كۆمهلگه مەدەنيەوه، و زورجار لهچالاكپهكانى پهكتريدا بهشدارپى دهكهن و سهرچاوه مەدەنيەوه (پاره و پەرتوك و ..) و شارهزايى سهرباريان بۇ دەسته بهر دهكات.</p>	<p>قوتابخانە بهشيوهپهكى كارپگهر پهيوهندي دهكات به كۆمهلگه و رېكخراوهكانى كۆمهله مەدەنيەوه، و لهچالاكپهكانى پهكتريدا بهشدارپى دهكهن و سهرچاوه مەدەنيەوه (پاره و پەرتوك و ..) و شارهزايى سهرباريان بۇ دەسته بهر دهكات كه به قازانچ دهگهرتتهوه بۇ فيربوونى قوتايان و خۆش گوزهرانيان.</p>
<p>قوتابخانە هېچ پهيوهنديپهكى لهگهله دايبابان نپه و كۆبونوهويان لهگهله ناكهن، وه به شيوهپهك كه دايبابان هېچ زانيارپهكيان لهسهر تواناو پابهئندبوونى رۇلهكانيان به دهوام نى په.وه ئەنجومهنى دايباب كارا نپه.</p>	<p>قوتابخانە لهگهله بهشيك له دايبابان له پهيوهندي داپه وه كۆبونوهوي رۇتينيى بى ئەنجام دهكات، وه زانيارى پيويست لهسهر قوتايان ناگهپهنييت به دايبابان.</p>	<p>قوتابخانە پهيوهندي دهكات به زۆرپه دايبابان له ميانه كۆبونوهوهكان و پهيوهندي كۆمهلهپهتيهكان زانياريان پيئدهات لهسهر پيشكهوتنى مندالهكانيان، و بهردهوام بوونيان له دهوام، وه رپوونكردنهوه مەدەنيەوه بهشدارى ئەنجومهنى دايبابان له چالاكپهكانى قوتابخانە.</p>	<p>قوتابخانە له پهيوهندي بهردهوام داپه لهگهله دايبابان و هاوكارپهكى كارپگهر و چالاك ئەنجام دهكات لهگهلهيان به كۆبونوهوه پهيوهندي كۆمهلهپهتى و پيئداني زانيارپهكانى تايپهت به رۇلهكانيان دهبهخشيت، وه ههردهم هانى دايبابان دهكات بۇ بهشدارى كردن له چالاكپهكانى قوتابخانە.</p>
<p>قوتايان ههلسوكهوتى نهشپاو ههپه و هېچ زانيارپهكيان نپه لهسهر پاريزگارى له سهلامهتى و تهنديروستيان.</p>	<p>ههندي له قوتايان خاوهن بههاى رهوشتى و كۆمهلهپهتپن وه ههنديكى تريان ههلسوكهوتى نهشپاويان ههپه بهجوريك زانيارپهكى كهميان ههپه لهسهر سهلامهتى و تهنديروستى وه ئاراسته كردنيان لدوازه.</p>	<p>زۆرپه قوتايان خاوهن بههاى رهوشتين و پهيوهندي كۆمهلهپهتيان ههپه وه رهفتاريان گونجاوه و ئارامن وه گرنكى به پاراستنى تهنديروستيان دهدهن، وه خويان دهپاريزن له مهترسيهكان چونكه ئاراسته باش كراون.</p>	<p>گشت قوتايان خاوهن بههاى رهوشتى بهرزن وه رهفتاريان ئارام و گونجاوه، هاوكارى و پهيوهندي كۆمهلهپهتى كارا له نيوانياندا ههپه سهبارت به تهنديروستى و سهلامهتى و گرنكى به پاك و خاوتنى دهدهن چونكه زورباش ئاراسته كراون.</p>

نیشاده ره گانی ئەدا	ستاندارده گان	بواره گانی ئەدا
<p>٢٣.١- ئەنجامی تاقی کردنه وه گان دهریده خات که به تیپه ربوونی کات، قوتاییان له هه موو توانا کاندای پیشکوه تئیکای باشیان به ده ست هیناوه.</p> <p>٢٣.٢- قوتاییان ئەنجامی باشیان به ده ست هیناوه که له گه ل تهمه نیان گونجاوه.</p> <p>٢٣.٣- کارو به شداری کردنی قوتاییان زۆر باشه یا خود به تیپه ربوونی کات ئاماژهی به ره پیشچوون به دی ده کریت.</p> <p>٢٣.٤- ریژهی کهوتن نزمه یا خود دا کشاوه.</p>	<p>٢٣- ئاستی زانستی قوتاییان باشه و به ره و پیشچووه.</p>	<p>پینجه م; ئەنجامه گان و دهره و بیشته گان</p>
<p>٢٤.١- قوتاییان و دایا بانیان رای ئهرینی خۆبان دهرده برن له راپرسی و کۆبونه وه کاندای، به باشی به شداری له چالاکیه گانی قوتایخانه دا ده که ن.</p> <p>٢٤.٢- قوتایخانه ناو بانگیکی باشی هه یه وه خواست له سه ر وه گرتنی قوتایی زۆره.</p> <p>٢٤.٣- ریژهی ده وام کردنی قوتاییان باشه، یا خود به ره پیشچووه و ریژهی کهوتن و دا بران و نه هاتن که م بووه.</p>	<p>٢٤- قوتاییان و دایا بانیان رازین له وه پهروه ده یه ی له لایهن قوتایخانه که وه ده سه ته به ر ده کریت.</p>	
<p>٢٥.١- قوتاییان کارامه یه یه کی باشی لیکۆلینه وه وه چاره سه ر کردنی کیشه وه دا هینان نیشان ده دن.</p> <p>٢٥.٢- ژماره ی قوتاییه هه لکه وه توه گان زیاد ی کردوه و ئەدایه کی باشیان هه بووه له پیشسپرکی کاندای.</p> <p>٢٥.٣- ریژه یه کی باشی قوتاییان سه ر که وه توه وه هه نگاویان ناوه به ره و قۆناعی دا هاتووی خۆ بندن.</p>	<p>٢٥- قوتاییان په ره به کارامه یه یه هزره ی و کۆمه لایه تی و ژیرییه گانیان به شیوه یه کی باش ده دن.</p>	

وه سفکارهكان			
ئاستى ۱	ئاستى ۲	ئاستى ۳	ئاستى ۴
<p>ئەنجامى كۆتايى قوتايان له نزمترین ئاستداپه ورپږهسى دهرنهچوان زوره به جۇړيک رپږهسى دهرچون بهگشتى كه متره له ۶۰٪.</p>	<p>ئەنجامى كۆتايى به شپك له قوتايان به جياوازي تواناكانيان دهریدهخات كه ئەنجامى قوتايان خوار ناوهنده، و ئەنجامى دهرچووہكان له گهل تەمەنيان گونجاو نيهو رپږهسى دهرچوان بهجۇړيک ٪۶۰ بهرهو سهر و كه متر له ٪۸۰ دهبيت وه ئەنجامهكان به گشتى تا رادهپهك گونجاوه له گهل تەمەنيان.</p>	<p>ئەنجامى كۆتايى زورهسى قوتايان بهگشتى به جياوازي تواناكانيان دهریدهخات ئەنجامى باشيان بهديهيناوه كه دهگونجيت له گهل تەمەنيان و، بهدى كردنى پيشكهوتن له ئەنجامهكان و رپږهسى دهرچوان به تپهپهرونى كات ٪۸۰ بهرهوسهر و كه متر له ٪۹۵ وه له گهل تەمەنهكانيان گونجاوه.</p>	<p>ئەنجامى كۆتايى قوتايان بهگشتى دهریدهخات كه ئەنجامى زورباشيان بهدهست هپناوه كه دهگونجيت له گهل تەمەنهكانيان و به بهرهوپيشچوونى ئەنجامهكانيان دناسرپنهوه و رپږهسى كهوتن گه پيشتوته نزمترین ئاست بهجۇړيک رپږهسى دهرچوون ٪۹۵ و بهرهوسهر وه ئەنجامهكان زور باشه و سهر و ئاستى تەمەنيانه.</p>
<p>قوتايان و دايبابان بۇچوونهكانيان دهرناپرن وه بهشدارى ناكهن له چالديكهكانى قوتابخانه وه خواست بۇ وه رگرتن لهم قوتابخانهپه نيه. وه تيكراسى دهوام كردنى قوتايان كه متره له ٪۸۵.</p>	<p>ژمارهپهكى كه له قوتايان و دايبابان بۇچوونهكانيان له فۇرمى راپرسى و كۆبوونهوهكاندا دهردهپرن، و بهشدارى به شدارى پيكردى لداوز له ههنديك له دايبابان ههپه له چالديكهكانى قوتابخانه، وه داواكارى بۇ وه رگرتنى قوتايى كهمه. تيكراسى دهوام كردنى قوتايان له ٪۸۵ و بهرهوسهر و كه متره له ٪۹۰.</p>	<p>قوتايان و دايبابان تا رادهپهكى باشه بۇچوونه ئه رپږهكانيان له فۇرمى راپرسى كۆبوونهوهكاندا دهردهپرن، و بهشدارى به زورتك له دايبابان دهكهن له چالديكهكانى قوتابخانه، و خواست بۇ وه رگرتنى قوتايان لهم قوتابخانهپه باشه وه رپږهسى دهوامكردنى قوتايان له ٪۹۰ بهرهوسهر و له ٪۹۵ كه متره.</p>	<p>گشت قوتايان و بهخوکاران بۇچوونه ئه رپږهكانيان له فۇرمى راپرسى و كۆبوونهوهكان دهردهپرن، و بهشدارى كاريگه به دايبابان دهكهن له چالديكهكانى قوتابخانه، داواكارى بۇ وه رگرتنى قوتايان لهم قوتابخانهپه زورباشه بههۆى ناوبانگى زورباش، رپږهسى دهوام كردنى قوتايان له (٪۹۵) بهرهوسهر و نههاتووان كه متره له (٪۵).</p>
<p>قوتايان هپچ كارامهپى و داھپنان و چارهسهرى كيشهكانيان نيه، تامارى قوتايى ههلكهوتوهكان نيه، وه رپږهسى سهركهوتنيان نزمه.</p>	<p>به شپك له قوتايان كارامهپى و داھپنان ههروهها چارهسهر كردنى كيشهكانيان ههپه له گهل بوونى تامارى به شپك له قوتايه ههلكهوتوهكان و رپږهپهكى ناوهند له دهرچوون بۇ قۇناغى داهاوو.</p>	<p>زورهسى قوتايان كارامهپى داھپنانيان ههپه وه تواناى چارهسهر كردنى كيشهكانيان ههپه و تامارى زورهسى رپږهسى قوتايه ههلكهوتوهكان وه دهسته بهر كردنى رپږهپهكى باش له قوتايى لپهاتوو.</p>	<p>گشت قوتايان كارامهپى داھپنان و چارهسهر كرنى كيشهكانيان ههپه وه زوربونى دهرهاويشتهكانى، فزربوون له ئاستى بالداپه، هاتنهدى رپږهپهكى زورباش له سهركهوتن.</p>

پاشکۆی ۲: فۆرمی پلاندانانی هه‌لسه‌نگاندنێکی دهره‌کی

کەس (کەسانی) به‌رپرس	کاره‌کان / چالاکییه‌کان	کات
		<p>پێش هه‌لسه‌نگاندنه دهره‌کییه‌که</p>
		<p>رۆژی به‌که‌می هه‌لسه‌نگاندنه دهره‌کییه‌که</p>
		<p>رۆژی دووهمی هه‌لسه‌نگاندنه دهره‌کییه‌که</p>
		<p>رۆژی سێیهمی هه‌لسه‌نگاندنه دهره‌کییه‌که</p>
		<p>دوای هه‌لسه‌نگاندنه دهره‌کییه‌که</p>

پاشكۆى ۳: رېنمايى كۆكردنەوھى بەلگە بۇ ھەر ستانداردىك

رېبەرى ئەو بەلگەبەى دەيىت كۆبكرتتەوھ	ستاندارد
<ul style="list-style-type: none"> • دیراسەكردن و ھەلسەنگاندنى ئەو تۆمارانەى دیدو پەيامى دەخەنەرۋو • سەرنجدان لەوھى لە كوئى و چۆن بە شىۋەپەكى كارا دیدو پەيامەكە خراۋنەتەرۋو • گفتوگۆكردن لەگەل بەرئوبەرەن، مامۇستايان، كارمەندانى دىكە، قوتابيان و دایابابان: كىن بەشدار بووھ لە دارشتنى دیدو پەيامەكە، چۆن دیدو پەيامەكە كارىگەرى ھەبووھ لەسەر ژيانى قوتابخانەدا؟ 	<p>۱- دیدو پەيامى قوتابخانە بەرز و گونجاۋ و بە روونى گوزارشتيان لېكراۋو ئاراستەى گونجاۋ لە خۇدەگرن بۇ پەرەپیدانى قوتابخانە.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • دیراسەكردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكان: ئايا خۇدەھەلسەنگاندنى قوتابخانە و پلدىنى پەرەپیدان لەسەر بىنەماى بەلگە دارئىراۋن و ئەنجام دراۋن، لە نیویاندا ئەنجامى تافىكردنەوھى قوتابيان، ئايا بە روونى خالە سەرەكپپە بەھىز و لداۋزەكانى قوتابخانەكە و پىشپىنەپى بۇ بەرەۋپىشچوون دەستىنشان دەكات؟ ئايا تۆمارى لىژنەكان ئەوھ دەردەخەن كە ھەلسەنگاندنى وورد كراۋو بۇ ئەنجام و ئەداى قوتابىيەكان؟ ئايا پلدىنەكانى پەرەپیدان خىشتەى زەمەنى گونجاۋ لە خۇدەگرن، ئايا چەند بەرەۋپىشچوون بەدەست ھاتووھ لە جىپەجىكردنى پلدىنەكەدا، ئايا لە ماوھى سالى رابردودا چەند بەرەۋپىشچوون لە قوتابخانەدا بەدى ھاتووھ؟ • گفتوگۆكردن لەگەل بەرئوبەر، مامۇستايان، ستافەكانى دىكە، قوتابىيەكان، دایابابان و ئەندامانى كۆمەلگەى ناخۇ لەبارەى ئەوھى چۆن خۇدەھەلسەنگاندن ئەنجام دراۋو، ئايا تىگەپىشپىن چىپە بۇ خالە بەھىز و لداۋزەكانى قوتابخانەكە، چ كارىكان ئەنجام داۋو بۇ جىپەجىكردنى پلدىنى پەرەپیدانى قوتابخانە و ئايا چ بەرەۋپىشچوونىكى راستەقىنە بەدى ھاتووھ؟ • گفتوگۆكردن لەگەل ئەندامانى لىژنەى كۈيلىتى لەبارەى كارى لىژنەكە و چۆنپىتەى دارشتنى پلدىنى پەرەپیدان. 	<p>۲- قوتابخانە بە شىۋەپەكى وردو راستگۆيانە خۇدەھەلسەنگاندن ئەنجام دەدات، بە شىۋەپەكى كارىگەر دەرنەنجامەكان بۇ گەلەكردنى پلدىنى گونجاۋى پەرەپیدانى قوتابخانە بەكاردەھىنپت.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • سەرنجدان لە نىۋو قوتابخانەكە لەبارەى ئەوھى ئايا كەشپىكى ئەرپىنى لە ئاراداپە، ئايا بۇنە بۇ دەستكەوتەكانى قوتابيان رېكخراۋو، ئايا سەرچەم پىگەپىشتوۋان بەرپرسىارىتى دەگرنەئەستۇ، ئايا بەرئوبەر رۇلپىكى بەرچاۋى ھەپە و پەيوەندىپەكى ئەرپىنى ھەپە لەگەل مامۇستايان و ستافەكانى دىكە و قوتابىيەكان (لە نیویاندا ئەو قوتابىيەپانەى لە بارىكى نالەباردان) ئايا قوتابىيەكان شانازى خۇيان دەخەنەرۋو بە قوتابخانەكەوھ • گفتوگۆكردن لەگەل بەرئوبەرەدا لەبارەى ئەوھى ئايا چۆن ئەو لە رۇلى خۇى تىگەپىشتووھ، ئايا پىشۋازى لە گۇرانكارى و بەرەۋپىشچوون دەكات و پىدەپان دەكات، ئايا باۋەرى بە مامۇستايان و ستافەكانى دىكە ھەپە، ئايا چ كارىكى ئەنجام داۋو بۇ بىناتنانى تۈنەكانيان؟ • گفتوگۆكردن لەگەل مامۇستايان و ستافەكانى دىكە لەبارەى ئەوھى ئايا وورەپەكى باشپان ھەپە، ئايا ھەستىكى بەھىزبان ھەپە لە پەيوەندىپە بە ئامانچ و پاپەندىبونەوھ، ئايا پەرۇشنى لەبارەى گۇرانكارى و بەرەۋپىشچوونەوھ، ئايا خۇيان ھەلسەنگاندن بۇ كارەكانى خۇيان دەكەن، ئايا ھەست دەكەن پىشتىۋانپىپەكى باشپان لىدەكرىت لەلەپەن بەرئوبەرەوھ و ئايا ھەست دەكەن دەتۈنن ۋەك كەسىكى پروفىشئال گەشە بە خۇيان بەدن؟ • گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكاندا لەبارەى ئەوھى ئايا بۇچونپىكى ئەرپىن ھەپە لەبارەى قوتابخانەكەوھ، ئايا شانازى بە كار و بە دەستكەوتەكانپانەوھ دەكەن؟ گفتوگۆكردن لەگەل دایاباباندا (تەگەر تۈنەرا) لەبارەى ئەوھى ئايا مەنەپان ھەپە بە قوتابخانەكە و بە سەرکرداپەتپەكەى، ئايا دەتۈنن دەستىنشانى بەرەۋپىشچوونپىك بەكەن كە بەدى ھاتووھ؟ 	<p>۳- سەرکرداپەتى قوتابخانە كەشپىكى ئەرپىنى دەرەخسىنپت، تىپىدا قوتابيان، مامۇستايان و كارمەندەكانى دىكە دەتۈنن گەشە بەكەن و دایابانپىش باش دەپىرخىنن.</p>

<p>رېبەرى ئەو بەلگەبەسى دەپنە كۆكرتتەو</p>	<p>ستاندارد</p>
<p>• گفتوگۆكردن لەگەل بەرئوبەر و مامۇستاپاندا لەبارەسى ئەوئەسى ئایا بەرئوبەر بە بەردەوامى (بەلسى كەمەو بەك چار لە وەرژىكدا) ھەلدەستتت بە گېرانەوئەسى سەرنج لە سەر ووتتەوئەسى وانە لەلەپەن مامۇستاكەنەو، ئایا فیدباك دەدات و راھىنان دەستەبەر دەكات كە بىتتەھۆسى ھاندانى گزىتتەبەرى مېتۇدە ھاوچەرخەكان و پارمەتیدەر بىتت بۇ بەرەوئىشچوونى مامۇستاكە، ئایا بە دواداچوون دەكات بۇ دىنباوون لەوئەسى ئەو بەرەوئىشچوونە بەدەست ھاتووە، ئایا فیدباكى پارمەتیدەر دەداتە ئەندامانى دىكەسى ستافەكە بۇ ئەوئەسى ھاوكاربان بىتت بۇ بەرەوئىشچوون؟</p> <p>• دىراسەكردن و ھەلسەنگاندنى ئەوتۇمارانەسى كە سەرنج و ھەلسەنگاندنەكانى بەرئوبەریان تىیدا تۇمار كراوہ كە پەيوەستن بە كارى مامۇستاپان و ستافەكانى دىكە و ئەو كارانەسى بەدواداچوون كە ئەنجام دراون</p>	<p>۴- سەرکرداپەتى قوتابخانە چالاك و كاراپە لە پىشتگىرى بۇ پىشخستنى پروسەسى فېركردن و فېربوون، ھەرەھا لاپەنەكانى دىكەسى كارى قوتابخانە.</p>
<p>• سەرنجدان: شوئىن و بالەخانەسى قوتابخانەكە (لە نئوپاندا تەوالىتتەكانى) - ئایا خاوبىن و بە باشى پارىزاون، و ئایا شوئىنەكان بۇ چالاكى نئو پۇل و دەرەوئەسى پۇل بەكارھىزاون؟ ئایا نىشاندەرەكانى ۲،۱،۱۴-۲،۱،۲ و ۲،۱،۲،۶-۲،۱،۲،۳ ستانداردەكانى قوتابخانەكانى ھاورىن مېندال تىدا بەدى ھاتووە- ئەگەر ھەبىتت ، ئایا ھۆكارەكە ئەوئەسى بەرئوبەراپەتى قوتابخانە وەك پىئويست چالاك نەبووہ ياخود لەبەر چەند فاكتەرئىكى دەرەوئەسى دەسەلدتى قوتابخانەكە بووہ؟ ئایا شوئىن و بالەخانەكانى قوتابخانەكە كەشئىكى سەرنجراكىش و ھاندەر و پىشوازىكار دەرەخسىنئىت لە رىتى رىكخستن و رازاندنەوہ؟ ئایا قوتابىيەكان پەرتوكى پىئويست و بابەتەكانى دىكەسى فېربونىان ھەبە؟</p> <p>• ھەلسەنگاندنى ئەوتۇمارانەسى كە تۇمارى كارى قوتابخانە لە خۇدەگرن، كارى بەكارھىنانى سەرچاوە دارابىيەكانى، و پلەنەكانى بۇ پاراستن و باشتركردنى بالەخانەكان و شوئىن و سەرچاوەكانى.</p>	<p>۵- قوتابخانە داھات و پىكھاتەسى بالەخانە بە شئوہەبەكى چالاك و كارىگەر بەرئوبەدەبات.</p>
<p>• دىراسەتكردن و ھەلسەنگاندنى تۇمارەكان: كە دابەشكردننى ئەرك بەسەر مامۇستاكەن و ستافەكانى دىكەدا دەخەنەرەو، لەگەل دابەشكردننى قوتابىيەكان بەسەر پۇلەكاندا، رىژەسى ئامادەبوونى مامۇستاپان و بەشدارىكردنىان لە چالاكىيەكانى قوتابخانەكەدا. ئایا مامۇستاپان بە شئوہەبەكى گونجاو دابەشكراون</p> <p>• گفتوگۆكردن: لەگەل بەرئوبەردا لەبارەسى ھۆكارەكانى دابەشكردننى ئەركەكان لەسەر مامۇستاپان و ستافەكانى دىكە، لەگەل بۇچونى لەبارەسى پابەندبوونى مامۇستاكەن و ستافەكانى دىكەوہ و ئایا تا چە راددەبەكى باش بەرپررسىارئىتتەكانىان جىبەجىن دەكەن</p> <p>• گفتوگۆكردن: لەگەل مامۇستاپان و ستافەكانى دىكە، ئایا چە ھەستىكپان ھەبە لەبارەسى كارەكانىان، ئامادەبوونىان و پابەندبوونىان بە فېركردن و چالاكىيە سەربارەكانى دىكە لە قوتابخانەدا.</p>	<p>۶- قوتابخانە سەرچاوە مرؤبىيەكانى خۇى بە زىرەك و كارا بەرئوبەدەبات.</p>

<p>رېبەرى ئەو بەلگەبەسى دەپت كۆكرتتەو</p>	<p>ستاندارد</p>
<p>• دیراسە تکردن و ھەلسەنگاندنى ئەو تۆمارانەسى رومالسى پرۆگرامسى خوتىندەكە دەخەنەپوو لەگەل پلدىنى سالدنە و ۋەرزى و مانگانەو رۇژانەسى ھەر مامۇستايەك (تایا رومالسى مامۇستاكە بۇ ماددەكە مایەسى رەزامەندى بوو؟ تایا پلدىنى مامۇستاكە گونجاۋە لەگەل پرۆگرامسى خوتىندەكەدا؟ تایا بەلگەسى ئەو ھەبەكە پلدىنەكە لەسەر بنەماسى فېربوونى پېشوو قوتاببەكان بنیاتراون؟</p> <p>• بە دیراسە تکردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارانەسى سەردانەكانى پېشوو سەرپەرشتیارەكان بۇ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۰- دەستەسى كارگېرى و مامۇستاكانى قوتابخانە بە شېۋەبەكى كارا پلدى بۇ فېربوونى قوتاببەكان دادەرېژن.</p>
<p>بىنېنى زۇرتىن ژمارەسى وانەكە بكرېت، حوكم بدە لەبارەسى ئەو لایەنانەسى كە لە نېشاندەرەكان خراونەتەروو</p> <p>• گفتوگۇكردن لەگەل قوتاببەكان، مامۇستاك ن و كارمەندانى دېكە لەبارەسى ئەو ھەسى ئایا بە شېۋەبەكى ئاساپى چ جۇرە مېتۇدېكى فېركردن بەكار دەھېنرېت لە ھەر پۇلېكدا و تایا كاردانەو ھەسى ئاساپى قوتاببەكان چىبە لەبەرامبەرباندا؟</p> <p>• دیراسە كردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارانەسى سەردانەكانى پېشوو ھاورپى رەخنەگر بۇ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۱- مېتۇدو تەكنىكى ھاۋچەرخ و كارا پىادە دەكرېت لە پرۆسەسى فېركردن لە قوتابخانەدا، كە ھانى قوتاببان دەدات بۇ فېربوون و پالېشتیان دەكات بۇ ئەو ھەسى بە شېۋەبەكى سەربەخۇ فېرىن.</p>
<p>بىنېنى زۇرتىن ژمارەسى وانەكە كە مومكېنە، حوكم بدە لەبارەسى ئەو لایەنانەسى كە لە نېشاندەرەكان خراونەتەروو</p> <p>• گفتوگۇكردن لەگەل قوتاببەكان، مامۇستاك ن و كارمەندانى دېكە، ئایا ئەو زانباریانە چىبە كە مامۇستايان لە ھەر پۇلېكدا دەبېگەبەنن؟ ۋە چۆن دەگوازېتتەو؟ كارىگەرى گواستتەو كە چۆنە؟ ۋە كاردانەو ھەسى قوتاببان چۆنە؟</p> <p>• دیراسە كردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكانى سەردانەكانى پېشوو ھاورپى رەخنەگر بۇ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۲- شارەزایى باشى مامۇستايان لە پىسپۇرپەكەياندا بۇتە ھۆسى باشتركردنى پرۆسەسى فېركردن لە قوتابخانەدا.</p>
<p>بىنېنى زۇرتىن ژمارەسى وانەكە كە مومكېنە، حوكم بدە لەبارەسى ئەو لایەنانەسى كە لە نېشاندەرەكان خراونەتەروو</p> <p>• گفتوگۇكردن لەگەل قوتاببەكان، مامۇستاك ن و كارمەندانى دېكە، چۆن مامۇستايان ھەلدەستەن بە دروستكردنى پەبىۋەندى لەگەل قوتاببان لە ھەر پۇلېكدا ۋە خستەن روى پرسىيار و گوېگرتن لىيان؟، ۋە كاردانەو ھەسى قوتاببان چۆنە؟</p> <p>• دیراسە تکردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكان سەردانەكانى پېشوو ھاورپى رەخنەگر بۇ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۳- مامۇستايانى قوتابخانە بە شېۋەبەكى كارا لەگەل قوتاببان ئاۋتتە دەبن بۇ بەرەوپېشبردنى فېربوونيان.</p>

رېبەرى ئەو بەلگەبەى دەپت كۆبكرتتەو	ستاندارد
<p>بىننى زۆرتىن ژمارەى وانەكە كە مومكىنە، حوكم بده لەبارەى ئەو لاپەنانەى كە لە نىشاندەرەكان خراونەتەرۈو</p> <p>گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكان، مامۇستايان و كارمەندانى دىكە، ئايا چەند لە مامۇستايان ئاگادارى بارودۇخ و تۈنەى تاكەكەسى قوتابىيان؟ وە بە چ رېگەيەك؟ و چۆن زانىارى خۇيان بەكار دەهتېن بۇ پىشتىوانى فېرېوونى قوتابىيان؟</p> <p>دىراسەتكردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكانى سەردانەكانى پىشتىوونى ھاورپى رەخنەگر بۇ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۴- پىرۆسەى فېرېكردن لە قوتابخانەدا بە شىۋەيەكى گونجاو رەچاوى جياوازى تاكەكەسى قوتابىيان دەكات، لە نىۋياندا ئەوانەى دژوارى سايكۆلۇجىيان ھەيە و ئەوانەى خاۋەن پىداۋىستىيەكى پەرۋەردەپى تايبەتن تۈنەى فېرېوونىيان زىاد دەكات.</p>
<p>بىننى زۆرتىن ژمارەى وانەكە مومكىنە، حوكم بده لەبارەى ئەو لاپەنانەى كە لە تامازەكان خراونەتەرۈو</p> <p>• گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكان، مامۇستايان و ستافەكانى دىكە لەبارەى ئەو ھەى چۆن چاودىرى و ھەلسەنگاندن ئەنجام دراۋە لەبارەى بەرەۋىپىشتىچوون و دەستكەوتى قوتابىيەكانەو؟</p> <p>• دىراسەتكردن و ھەلسەنگاندنى كىتتەكانى قوتابىيەكان و تۆمارەكانى دىكە كە ئەو دەخەنەرۈو چۆن چاودىرى و ھەلسەنگاندن بۇ بەرەۋىپىشتىچوونى قوتابىيەكان دەكرىت: دەفتەرى تافىكردەنەوكان (ئايا گونجاو و دادپەرۋەرەنەن؟) و تۆمارەكانى دىكە (ئايا وورد و گونجاون؟)</p> <p>• دىراسەتكردن و ھەلسەنگاندنى دۆكىۈمىنتتەكانى سەردانەكانى پىشتىوونى ھاورپى رەخنەگر تىۋ قوتابخانەكە</p>	<p>۱۵- قوتابخانە بە شىۋەيەكى چالداك و بەردەوام ھەلدەستىت بە چاودىرىكردن و ھەلسەنگاندنى بەرەۋىپىشتىچوونى قوتابىيەكان.</p>
<p>• سەرنجدانى رەفتارى قوتابىيەكان و ئەو ھەى چۆن مامەلە لەگەل يەكدا و لەگەل پىگەپىشتىوانى نىۋ قوتابخانەدا دەكەن، ئايا چۆن كەشى قوتابخانەكە پەرە بە تىروانىن و رەفتارى ئەرىنى دەكات، ئايا چالداكى سەربارى دەرەۋەسى پۇل ئەنجام دەدرىن، لەگەل ئەو شىۋازانەى بەھۇيانەۋە قوتابخانە بۇنە دەگىرېت و رىز لەو قوتابىيانە دەگرېت كە تىروانىنېكى ئەرىنى و رەفتارى باش دەنوئىن، لەگەل ئەو كارانەى كە قوتابخانە ئەنجامى دەكات بۇ راستكردنەۋەسى رەفتارە نەشپاۋەكان لەلەپەن قوتابىيەكانەو.</p> <p>• گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكاندا لەبارەى ئەو ھەى ئايا لە پىشتىبىيەكانى قوتابخانە تىدەگەن لەگەل ئەو كارانەى قوتابخانە دەيگرېتتەبەر بۇ باشترکردنى ھەلسوكەوتى باش، ئايا ھەلسوكەوتى ئەرىنىيان پىشان داۋە لە ئاست پاراستنى ژىنگە و بەشداربوون لە كۆمەلگەدا و ئايا ھەست دەكەن پىشتىوانىيەكى باشيان لېكراۋە لەلەپەن مامۇستايان و ستافەكانى دىكەۋە (لە نىۋياندا رېنمايىكارى پەرۋەردەپى)؟ تا چ راددەبەك بەشدارى دەكەن لەو چالداكى سەربارانەى لە ئارادان، ئايا چ دەرفەتېكىان لەبەردەمدايە بۇ ئەو ھەى رۇلى سەركردايەتى بىنن لە قوتابخانەدا و ئايا چ دەرفەتېكىان و ئايا تامۇژگارى باشيان بۇ دەستەبەر كراۋە لەبارەى ئەو ھەى لە تايىدەدا چى بخوئىن و چ پىشەيەك ھەلېزېرېن؟</p> <p>• دىراسەتكردن و ھەلسەنگاندنى ئەو دۆكىۈمىنتتەكانى كە تۆمارى ئەو چالداكىيە زىادكراۋانە دەكەن كە بۇ قوتابىيەكان دەستەبەر كراون، لەگەل ژمارە و رېتەى ئەو قوتابىيانەى كە بەشداربىيان لە چالداكىيەكاندا كىردوۋە، ھەرۋەھا ئەو رېنمايىيە پىشەبىيانەى بۇ قوتابىيەكان دەستەبەر كراون</p>	<p>۱۶- قوتابخانە پىشتىوانىيەكى كارىگەر دەكات لە بەرەۋىپىشتىچوونى كەسبەتى قوتابىيان.</p>

<p>رېبەرى ئۇو بەلگەبەى دەپىت كۆكرىتتەو</p>	<p>ستاندارد</p>
<p>• دىراسە كىردن و ھەئسەنگاندنى ئۇو تۆمارانەى كە ئۇو دەخەنەرۇو چۆن قوتابخانە پەرە بە مافەكانى مرۇفى سەرجم قوتابىيەكان دەدات بە تايبەتى مافى كچان، ئۇو قوتابىيانەى خاوەنى پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەتن و مندالى ئۇو كەسانەى بە شىۋەپەكى كاتى ئاوارە بوونە.</p> <p>• ھەئىستە بە گفتوگۆ كىردن لەگەل قوتابىيەكان، بەرئوبەر و مامۇستايان و ستافەكانى دىكە لەبارەى تىگەيشتىيان لە مافەكانى مرۇف و چۆنپەتى پەرەپىدانى مافەكانى مرۇف لەلايەن قوتابخانەكە و چۆن قوتابخانەكە دەرەتەى گونجاو بۇ قوتابىيەكان دەرەخسىنىت بۇ گوزارشتكىردن لە بۆچونەكانيان و رېزگرتن لە بۇچونى ئۇوانى دىكە، لەگەل ئۇو كارانەى كە ئەنجاميان دەدات بۇ ئۇو قوتابىيەكان- بە تايبەتى لە نىو ئۇو گروپانەى كەم توانا و لدوزادان- لە نىو پرۇسەى پەرورەدەدا بەئىننەو و دانەپرېن.</p> <p>• سەرئىجدانى ئۇو نەمىش و چالدىكانەى كە ئۇو رۇون دەكەنەو چۆن قوتابخانەكە پەرە بە مافەكانى مرۇف دەدات و دەرەت بۇ قوتابىيەكان دەستەبەر دەكات بۇ گوزارشتكىردن لە بۆچونەكانيان، بۇ نەمۇنە، نەخش و نىگار و وئىنەى سەر دىوارەكان، پەرلەمانى قوتابخانە.</p>	<p>۱۷- قوتابخانە پالېشتى و جەخت لە مافەكانى مرۇف دەكات بۇ قوتابىيان.</p>
<p>• سەرئىجدان لە تىكراسى قوتابخانە بۇ ئۇو بزانىت ئايا بايەخ بە پىداوېستىيەكانى ئۇو قوتابىيانە دراوہ كە خاوەن پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەتن (بۇ نەمۇنە، ئايا تەوالىتى گونجاو بۇ ئۇو قوتابىيانە دەستەبەر كراون كە لە رۇوسى جەستەبىيەو دزواربان ھەبە)، ئايا دەتوانن بە تەواوئەتى ئاوتتەى چالدىكە پەرورەدەپىيەكان بن؟</p> <p>• گفتوگۆ كىردن لەگەل قوتابىيەكان (بە تايبەتى ئۇوانەى خاوەن پىداوېستىيە پەرورەدەپى تايبەتن)، بەرئوبەر و مامۇستاكان و ستافەكانى دىكە لەبارەى ئۇو ئۇو ئايا ئۇوانەى خاوەن پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەتن و ئۇوانەى ئەداپەكى لدوزايان ھەبە چ پىشتىوانىيەكى زياتريان بۇ دەستەبەر دەرەت و ئايا ئۇو پىشتىوانىيە چەند كارايە و ئايا بە چ شىۋەپەك قوتابخانەكە پرۇگرامى خوتىندەكە دەولەمەند دەكات بە چالدىكەى و بابەتى سەربار بۇ قوتابىيە بەھرەمەندەكان، و چۆن قوتابخانەكە لەو دۇنيا دەپتتەو كە رىنمايى و رىسا رەسمىيەكانى پەيوەست بەو قوتابىيانەى خاوەن پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەتن جىبەجى دەكرېن؟</p> <p>• دىراسە كىردن و ھەئسەنگاندنى ئۇو تۆمارانەى ئۇو دەخەنەرۇو كە چۆن چالدىكى و بابەتەكانى فېركىردن ھەموار دەكرېنەو بۇ ئۇو لە ئاست پىداوېستى ئۇو قوتابىيانەدا بن كە خاوەنى پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەتن و ئايا چۆن ئۇو چالدىكى و بابەتانە دەولەمەندتر دەكرېت بۇ قوتابىيە بەھرەدارەكان.</p>	<p>۱۸- قوتابخانە بە شىۋەپەكى گونجاو پالېشتى قوتابىيانى خاوەن پىداوېستى پەرورەدەپى تايبەت و قوتابىيانى بەھرەمەند دەكات.</p>

رېبەرى ټو به لگهپهى دهيتت کؤبکرتتوه	ستاندارد
<p>• سهرنجدانى تېکړاى قوتابخانەکه بۇ گهران به دواى به لگهسى ټو کارانهى که ټه نجامدراون بۇ دهسته بهرکردنى تهندروستى و ساغ و سهلامهتى قوتاييپهكان (بۇ نموونه، کهل و پهلى ټاگر کوژاندنوهه، و بوونى سندوقى فرياکوزاريپى سهرهتايپى و پاراستنى شوپنهکه له هاتنه ژورههسى کهسى دهرهکى، کواليتى خۇراک له خواردنگهسى قوتابخانەکه). له قوتابخانە بنهړتبيپهکاندا ټايا ټامازهکانى ١، ٣، ٦، ٢، ٣، ٤، ٤، ١، ٢، ٤، ٥، ٢، ٤، ٨، ٢، ٤، ١٠، ٢، ٤، ٨ ستانداردهکانى قوتابخانەکانى هاورپى مندل جيبه جېکراون- ټه گهر نهکراون، ټايا هؤکارهکهسى ټه وهبووه که بهر ټوبهراپهتى قوتابخانەکه وهک پټويستته چالاک نهبووه، ياخود بههؤى چهنه فاکتهر ټکه وه بوون که له دهرههسى دهسه لټتى قوتابخانەکه دا بوون؟.</p> <p>• ديراسه کردن و هه لسه نگاندى ټه و تۆمارانهى ټه وه دهخه نهر وو که چؤن قوتابخانەکه دريژه به پهيوه نديپهکانى ده دات له گهل ټاژانسهکانى دیکه دا و چؤن قوتابخانەکه هه لده ستيت به چاود ټکردنى تهندروستى قوتاييپهكان و ټه و خواردنهى له خواردنگهسى قوتابخانە دا دهسته بهر دهکرتن و چؤن تاکه کان پشتيوانى دهکرتن بههؤى رينمايیکارى پهروه رديهپه وه (له گهل ديراسه ټکردنى حالتهکاندا) و ټايا قوتابخانەکه چؤن کاردانههسى دهيتت له بهرام بهر حالتهکانى پششيلکارى که روبهروى قوتاييپهكان ده بنه وه</p> <p>• گفتوگؤ کردن له گهل رېبهرى پهروه رديهپدا له بارهسى ټه وهسى چؤن رينمايى و پشتيوانى ټه و قوتاييپه دهاکات که دژوارى ساپکؤلؤ ټيبان هه په و چؤن پشتيوانى له ساغ و سهلامهتى سه رجه م قوتاييپهكان دهکات</p>	<p>۱۹- قوتابخانە به شپوه پهکى کارا باپخ به تهندروستى و سهلامهتى و ټاسوودهپى دهرهونى قوتايپان ده دات.</p>
<p>• گفتوگؤ کردن له گهل بهر ټوبه بهر، مامؤ ستايان و ستافهکانى دیکه له بارهسى ټه وهسى چؤن قوتابخانەکه پهيوه ندى له گهل کؤمه لگهسى ناوخؤ و رېکخراوهکانى کؤمه لگهسى مه ده نيده دروست دهکن و ټايا ټه مه چ سوود ټکى ليکه وتؤته وه؟</p> <p>• ديراسه ټکردن و هه لسه نگاندى ټه و تۆمارانهى شهراکهتى نيوان قوتابخانەکه و کؤمه لگهسى ناوخؤ و رېکخراوهکانى کؤمه لگهسى مه ده ندى روون دهکه نه وه.</p>	<p>۲۰- قوتابخانە هاوبه شپکى باشى هه په له گهل کؤمه لگهسى خؤجپى و رېکخراوهکانى کؤمه لگهسى مه ده نيپدا.</p>
<p>• گفتوگؤ کردن له گهل ټه نجومه نى دايبابان و بهر ټوبه ر و مامؤ ستايان و ستافهکانى دیکه له بارهسى ټه وهسى چؤن قوتابخانەکه پهيوه ندى له گهل ټه نجومه نى دايبابان دروست دهکات و ټايا ټامادهسى چهنه کؤبونوه بوونه و چؤن په ره به هؤشياريان دراوه له بارهسى پرؤسهسى پهروه رديهپه وهه، و به چ شپوه پهک زانباريان پيدراوه له لايه ن قوتابخانەکه وه و ټايا داواى چ فيدباک ټک له ټه نجومه نى دايبابان کراوه؟</p> <p>• ديراسه کردن و هه لسه نگاندى ټه و تۆمارانهى (له نيوياندا ټه وانهسى پهيوه ستن به هؤکارهکانى پهيوه ندى کؤمه لديهتى- سؤشال ميديا) و وييسايتهکانه وه) هه لده ستن به تۆمارکردنى کارى ټه نجومه نى دايبابان و ټه وه دهخه نهر وو چؤن قوتابخانەکه پهيوه ندى له گهل ټه نجومه نى دايبابان دا دروست دهکات و ټه وه دهخاته پروو که چؤن قوتابخانەکه ټه و بهروه پششچوونه به ټه نجومه نى دايبابان دهگه په نيئت که مندا لهکانيان به ده ستيان هپناوه.</p> <p>• سهرنجدان له بؤچون و رهفتارى قوتاييپهكان له نيو قوتابخانەکه، له که شى نيو قوتابخانەکه.</p>	<p>۲۱- قوتابخانە به شپوه پهکى کارا هه لده ستيت به دروست کردنى پهيوه ندى و هاوکارى له گهل دايباباندا و به شداريان پيدهکات له پشتيوانى کردنى فير بوونى مندا لهکانيان و دهستکه وتهکانيان.</p>

<p>رېبەرى ئۇو بەنگەبەى دەپىت كۆكرىتەو</p>	<p>ستاندارد</p>
<ul style="list-style-type: none"> • سەرنجدان لە بۆچون و رەفتارى قوتابىيەكان لە نىو قوتابخانەكە، لە كەشى نىو قوتابخانەكە. • گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكاندا لەبارەى ئەوەى تا چەند ھۆشيارن بە مەترسىيەكانى سەر ساغ و سەلامەتيان و چۆن خۆيان دەپاريزن، ھەروەھا لەبارەى تىگەيشتيان بۆ ژيانىكى تەندروست و پاك و خاوينى خۆيان و دەوروبەريان 	<p>۲۲- قوتابيان خاوەن بەھاس رەوشتى و كۆمەلەپەتى باشن و دەزانن چۆن پاريزگارى لە تەندروستى و سەلامەتى خۆيان بکەن.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ھەلبەستە بە دیراسەتکردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكانى ئەنجامى تاقىکردنەو و ئەزمونەكانى سەرچەم قوتابىيەكان لە سەرچەم بابەتەكانى ھەر پۆلىكدا، لەگەل رېژەى كەوتن، لەگەل بەراوردکردنى داتاگە بە ھەر داتاىەكى نىشتىمانى پەيوەندىدارەو. • ھەلبەستە بە دیراسەتکردن و ھەلسەنگاندنى كىتیبەكانى قوتابىيەكان بۆ ئەوەى ھەلسەنگاندن بۆ كوالىتى كارەكانيان و بەشداربونىيان بە تىپەرپوونى كات بکەيت • گفتوگۆكردن لەگەل بەرپۆبەر و مامۆستايان لەبارەى ئەوەى ئايا بەرەوپىشچوون و دەستكەوتەكانى قوتابىيەكان تا چ راددەپەك باشن، ئايا بە تىپەرپوونى كات تا چ راددەپەك ئەوان بەرەوپىشچوونە (يان بەرەوپىششەچوونە)، تا چ راددەپەك قوتابىيەكان لە ھەموو توانا و ھەل و مەرچەكان بەرەوپىشچوونىيان بەدەست ھىناوہ؟ 	<p>۲۳- ئاستى زانستى قوتابيان باشە و بەرەوپىشچووہ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • دیراسەتکردن و ھەلسەنگاندنى تۆمارەكانى تۆمارکردنى ئامادەبوونى قوتابىيەكان رېژەى كەوتن و ھەرگرتنى قوتابىيەكان، ووردەكارىيەكانى ئامادەبوونى دايبابان لە كۆبونەوہكاندا كە لەلەپەن قوتابخانەكەوہ رېكەخەرىن، ھەرئەنجامى ھەر راورەگرتىكى باوانەكان كە لەلەپەن قوتابخانەكەوہ ئەنجام دەدرىت، ھەروەھا ووردەكارىيەكانى داواکردنى ھەرگيران لە قوتابخانەكە • گفتوگۆكردن لەگەل قوتابىيەكان و دايبابان دا لەبارەى ئەوەى تا چەند رازىن لە قوتابخانەكە و ئايا تا چەند ناوبانگى قوتابخانەكە باشە لە نىو كۆمەلگە ناوخۆيەكەدا؟ 	<p>۲۴- قوتابيان و دايبابان رازىن لەو پەرەردەپەى لە لەپەن قوتابخانەكەوہ دەستەبەر دەكرىت.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • سەرنجدان لەو بەھرانەى كە قوتابىيەكان دەپخەنەرەو لە وانەكاندا و لە كاتى چالاكىيە زىادكاراوەكاندا • دیراسەكردن و ھەلسەنگاندنى ئەو تۆمارانەى كە تۆمارى ژمارە و رېژەى ئەو قوتابىيانە پىشاندەدەن كە بەشدارىيان كەردووە لە رەودا و پىشپىركى دەرەكىيەكان و چالاكىيەكانى دىكەى دەرەوہى پۆل، ھەروەھا ژمارە و رېژەى ئەو قوتابىيانەى سەرکەوتووەنە ھەنگاويان ناوہ لە نىو قوتابخانەدا بەرەو قۇناغى داھاتووى خوتىدن 	<p>۲۵- قوتابيان پەرە بە كارامەيە ھەزرى و كۆمەلەپەتى و ژىرپەكانيان بە شىوہپەكى باش دەدەن.</p>

پاشكۆى ۴: فۆرمى تۆمارکردنى به لگهى په يوهست به كواليتى فيركردن و فيربوون له وانهكاندا

ناوى قوتابخانە _____ ناوى مامۆستا _____ پۇل _____ بابەت _____

ئاستى (۴/۳/۲/۱)	به لگهكان	ستاندارد
		۱۰. دەستهى كارگيرى و مامۆستاكانى قوتابخانە به شيوه يهكى كارا پلدى بۇ فيربوونى قوتاييهكان دادهريژن.
		۱۱. ميتۇدو تهكنيكى هاوچەرخ و كارا پياده دهكرت له پرۆسهى فيركردن له قوتابخانەدا، كه هانى قوتاييان دەدات بۇ فيربوون و پالېشتيان دەكات بۇ ئەوهى به شيوه يهكى سەربەخۇ فيربن.
		۱۲. شارەزايى باشى مامۆستايان له پسپۇريهكه ياندا بۆته هۆى باشترکردنى پرۆسهى فيركردن له قوتابخانەدا.
		۱۳. مامۆستايانى قوتابخانە به شيوه يهكى كارا له گەل قوتاييان ئاويته دەبن بۇ بەرهويئشېردنى فيربوونيان.
		۱۴. پرۆسهى فيركردن له قوتابخانەدا به شيوه يهكى گونجاو رەچاوى جياوازي تاكه كهسى قوتاييان دەكات، له نيوياندا ئەوانهى دژوارى سايكۆلۇجيان هه به و ئەوانهى خاوهن پيداويستيهكى پهروهردهپى تايبهتن تواناى فيربوونيان زياد دەكات.
		۱۵. قوتابخانە به شيوه يهكى چالدى و بەردهوام هه لدهستت به چاودئيرىکردن و ههلسەنگاندنى بەرهويئشچوونى قوتاييهكان.

پاشكۆى ۶: نموونەكانى ئەو پرسیارانەى له بەرپۆه بەر دەكرین

سەرنج: ھەروەھا دەكریت مامۇستایان ھەندىن لەم پرسىارانەیان لیبكریت

- ئايا دیدگای قوتابخانەكە چىيە؟ ئايا پەيامەكە دارپژراو و كى بەشدار بوو؟ ئايا چۆن دیدگا و پەيامەكە كارىگەرييان ھەيە بەسەر ئەوھى لە قوتابخانەكەدا پروودەدات؟ (ستانداردى ۱)
- ئايا خالە بەھیزو لدوازەكانى قوتابخانە چين؟ (ستانداردى ۲)
- ئايا دەتوانیت باسى خودھەلسەنگاندنى قوتابخانەكە بە گوێرەى ستانداردەكانى قوتابخانە بكەيت؟ ئەگەر ئەنجامت داو، ئايا چۆن ئەنجام درا؟ (ستانداردى ۲)
- ئايا دەتوانیت باس لە پلدى پەرەپێدانى قوتابخانەكە بكەيت؟ ئەگەر ھەيەتى چۆن دارپژرا؟ (ستانداردى ۲)
- ئايا رۆلى خۆت وەك بەرپۆه بەر چۆن دەبينیت؟ (ستانداردەكانى ۲، ۳، ۴، ۷، ۸، ۹)
- ئايا ھەلسەنگاندن بۇ تواناى يارىدەدەرى بەرپۆهەر و مامۇستایان دەكەيت؟ ئايا چیت کردووہ بۇ ھاوکارىکردنیا بۇ ئەوھى پەرە بە تىگەبشتن و بەھرەكانیا ب دەن؟ (ستانداردەكانى ۳، ۸)
- بە چ راددەيەك سەرنج لە ووتنەوھى وانە لەلایەن مامۇستاو دەدەيت؟ ئايا چ فیدباکىکیان پێدەدەيت؟ ئايا چۆن بە دواداچوون دەكەيت بۇ سەرنجەكانت؟ ئايا دەتوانیت نموونەيەك بخەيتەر وو لەبارەى ئەو مامۇستایانەى بەرەوپێشچوون و ئەوہ پروون بكەيتەوہ بە چ رىگايەك بەرەوپێشچوون؟ (ستانداردى ۴)
- چۆن پەرەت بە مامۇستاكان داوہ؟ ئايا ھەلسەنگاندنى چىە بۇ پابەندبوون و تواناكانى مامۇستایان؟ (ستانداردى ۶)
- چۆن شرۆفەكاريت کردووہ بۇ ئەنجامە زانستىيەكانى قوتابىيەكان؟ بە تىروانىنى تۆ، ئايا ئەنجامەكان تا چەند باشن؟ ئايا بەرەوپێشچوونە؟ ئايا تا راددەيەكى جياوازی ئەنجامەكان لە نىوان گروپە جياوازەكانى قوتابىياندا بەرفراوانن؟ (ستانداردەكانى ۷، ۲)
- ئايا مامۇستایان چ راھىنانىکیان پىکراوہ؟ ئايا راھىنانەكە كارىگەرى ھەبوہ؟ ئايا چیت کردووہ بۇ ئەوھى كارىگەريان ھەيیت؟ (ستانداردى ۸)
- ئايا چ بەرپرسيارىتيەك، ئەگەر ھەيیت، داتبەزانووہ بۇ يارىدەدەرى بەرپۆهەر، مامۇستایان و ستافەكانى دیکە؟ (ستانداردى ۹)
- ئايا بریارەكان چۆن لە قوتابخانەكە دەردەچیت؟ (ستانداردى ۹)
- ئايا چۆن قوتابخانەكە پشتیوانى لە مافەكانى مرۆفسى قوتابىيەكان دەكات؟ (ستانداردى ۱۷)
- ئايا چۆن قوتابخانە كارلێك لەگەل كۆمەلگەى ناوخۆيى و رىكخراوہكانى كۆمەلگەى مەدەنى دەكات و ئايا سوودەكانى چى بوونە، ئەگەر ھەيیت؟ (ستانداردى ۲۰)
- ئايا قوتابخانەكە چۆن كارلێك لەگەل دايبابانەكاندا دەكات؟ ئايا چ زانبارىيەك دەدەنە دايبابەكان، و ئايا داواى چ فیدباکىکیان- ئەگەر ھەيیت - لێدەكەيت؟ (ستانداردى ۲۱)

پاشکۆی ۷: نمونه‌کانی نهو پرسیارانه‌ی له مامۆستانان ده‌کړین:

- تاپا میتۆدی فیزیوونسی چالاک و ته‌کنیکی فیزکردنی هاوچه‌رخ به‌کار ده‌هینیت بۆ هاندانی فیزخووان؟
(ستانداردی ۱۱)
- تاپا چه‌مکی مافی مرۆڤت پهره‌پیداوه و بایه‌خت داوه بهو قوتابیانە‌ی خاوه‌نی پینداویستی پهره‌رده‌یی تایبه‌تن و تاپا جیاوازییه تاکه‌که‌سیه‌کان له‌به‌رچاو ده‌گرت له‌میانە‌ی فیزکردنه‌که‌تدا؟ چۆن؟
(ستاندارده‌کانی ۱۴، ۱۸)
- تاپا شروقه‌کاریت کردوو به‌ نه‌جامه‌کانی هه‌له‌سه‌نگاندنه‌کانی قوتابی و پهرت به‌ ستراتیژی‌یه‌تی‌ه‌کانی به‌ره‌و‌پیشبردنی به‌ده‌سته‌هینانیان داوه؟ چۆن؟
(ستاندارده‌کانی ۱۵، ۲۳)
- تاپا به‌شداری له‌ چ چالاکیه‌کی زیاده‌کی قوتابخانه‌کاندا ده‌که‌یت؟
(ستانداردی ۱۶)
- تاپا رۆلی تو‌ چیه‌ له‌ په‌یوه‌ندی‌کردن له‌گه‌ل دایکان و باوکان و کۆمه‌لگه‌ی ناوخۆی و رێکخراوه‌کاندا؟ تاپا فیدباکت به‌ده‌ست ده‌گات له‌لایانه‌وه؟
(ستاندارده‌کانی ۲۰، ۲۱)

- تاپا به‌شداریت کردوو له‌ گه‌له‌کردنی دید و په‌یام و خوده‌له‌سه‌نگاندن و پلانی پهره‌پیدانی قوتابخانه؟ چۆن؟
(ستاندارده‌کانی ۱، ۲)
- تاپا سه‌رنج له‌ وانه‌کانت دراو له‌لایه‌ن به‌ر‌په‌روه‌وه و تاپا پشتیوانی و فیدباکت پینده‌گات له‌باره‌ی وانه‌ووتنه‌که‌ته‌وه؟ چۆن؟
(ستاندارده‌کانی ۳، ۴)
- تاپا هیچ گوزارشتیه‌کی به‌رزرخاندن به‌ده‌سته‌گه‌یشه‌وه له‌لایه‌ن سه‌رکردا‌په‌تی قوتابخانه‌که‌وه؟
(ستانداردی ۴)
- تاپا چ مه‌شقیکت وه‌رگرتوو و تاپا هیچ کاریگه‌ریه‌کی هه‌بووه له‌سه‌ر به‌ره‌و‌پیشبردنی ئە‌ده‌ای تو؟ (ستانداردی ۸)
- تاپا خوده‌له‌سه‌نگاندن بۆ ئە‌ده‌ای خۆت ده‌که‌یت؟ تاپا چۆن ئە‌ده‌ای خۆت به‌ره‌و‌پیشه‌وه ده‌به‌یت؟ (ستانداردی ۸)
- تاپا به‌شداریت کردوو له‌ بریاران و چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ له‌ قوتابخانه؟ چۆن؟
(ستانداردی ۹)

پاشكوۍ ۸: نمونه كانى نهو پرسپارانہى له دايبان دهرين

- ئايا ته نجومه نهى دايبان - مامؤ ستايان هه په؟
ته گهر هه په، ئايا چ كارىك ته نجام ده دات؟
(ستانداردى ۲۱)
- ئايا ده توانيت چيم پن بليت له بارهى ديدگا و
په پامى قوتابخانه كه وه؟
(ستانداردى ۱)
- ئايا پيت وايه قوتابخانه كه به باشى
سهر كړدايه تى ده كريت؟
(ستانداردى ۳)
- به بوچونى تو، ئايا خاله باشه كان و خراپه كانى
قوتابخانه كه چين؟
(سهرجه م ستاندارده كان)
- به بوچونى تو پيوسته چى په رهى پيدريت له
قوتابخانه كه دا؟
(سهرجه م ستاندارده كان)
- ئايا كوره كه ت/كچه كه ت تاسوده په له
قوتابخانه كه؟
(ستانداردى ۳)
- ئايا رهامه نديت له وهى كه كوره كه ت/
كچه كه ت سه لمه ته له قوتابخانه كه؟
(ستاندارده كانى ۵، ۱۹)
- ئايا رهامه نديت كه بايه خيكي باش دراوه به
كوره كه ت/كچه كه ت له قوتابخانه كه؟
(ستاندارده كانى ۱۶، ۱۸، ۱۹)
- ئايا پيت وايه كوره كه ت/كچه كه ت
به ره و پيشچوونيكى باش به ده ست ده هينيت له
قوتابخانه كه؟
(ستاندارده كانى ۲۳، ۲۴، ۲۵)
- ئايا پيت وايه كوره كه ت/كچه كه ت به باشى
فتر دهرين له قوتابخانه كه؟
(ستاندارده كانى ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴)
- ئايا پيت وايه كوره كه ت/كچه كه ت و
قوتايييه كانى ديكه، به باشى هه لسوكه وت
ده كه ن له قوتابخانه كه؟
(ستانداردى ۲۲)
- ئايا رهامه نديت له بارهى په يوه نديكردنى
قوتابخانه كه به تووه وهك دايبايك؟ ئايا
قوتابخانه كه چ زانيار ييه كه ت پنده دات له بارهى
به ره و پيشچوونى كوره كه ت/كچه كه ته وه؟
ئايا هيچ كاتيك قوتابخانه كه داواى بوچون يان
فيدباكى تو ده كات؟
(ستانداردى ۲۱)

پاشكۆى ۹: نموونەكانى ئەھ پرسىيارانەھى لە قوتابىيەكان دەكرىن

- ئاياھەئسوگەوتى قوتابىيەكان لە وانەكان و لە قوتابخانەكەدا چۆنە؟ ئايا چى پروودەدات ئەگەرھەئسوگەوتى نەشياويان كىرد؟ ئايا چى پروودەدات ئەگەرھاتووھەئسوگەوتى باشيان كىرد؟ (ستانداردى ۲۲)
- ئاياھەموو رۇژىك دىيئە قوتابخانە و ئامادەھى ھەموو وانەكان دەبىت؟ ئايا بەرئو ھەبەر و مامۇستايان ھەموو رۇژىك دىيئە قوتابخانە؟ (ستانداردەكانى ۲۴.۳)
- ئايا دەتوانىت چىم پىن بلىت لە بارەھى دىدگا و پەيامى قوتابخانەكەھە؟ (ستانداردى ۱)
- ئايا پىشتر پرسىيارت لىكراوھ لەلەيەن بەرئو ھەبەر يان ستافەكانى دىكەوھ لە بارەھى بۇچونتەوھ سەبارەت بە قوتابخانەكە؟ ئايا مامۇستاكەن قسەت لەگەل دەكەن لە بارەھى مافەكانى مرۇقەوھ؟ (ستانداردى ۱۷)
- بە بۇچونى تۇ، ئايا خالە باشەكان و خراپەكانى قوتابخانەكەچىن؟
- بە بۇچونى تۇ، ئايا پىويستە پەزە بە چى بىرئىت لە قوتابخانەكە؟ (سەرچەم ستانداردەكان)

- ئايا چىز وەردەگىرەت لە ھانتت بۇ قوتابخانە؟ ئايا ئاسودەيت لەوھى؟ (ستانداردى ۳)
- ئايا ھەست بە ئارامى دەكەيت لەوھى؟ (ستانداردەكانى ۱۹، ۵)
- ئايا كىشەت ھەبە (بۇ نموونە، ئايا قوتابىيەكى دىكە مامەلەھى نەشياو بووھ لەگەلتدا)، چۇن ھاوكارى بەدەست دەھىنەت؟ ئايا چۇن مامۇستايان و رىئمايىكارى پەروەردەھى ھاوكارىت دەكەن؟ (ستانداردەكانى ۱۹، ۱۸)
- باسى ئەوھ بەكە كە چى دەكەيت لە ميانەھى وانەكاندا؟ ئايا ئەو وانانە چى بوون كە زۇرترىن چىزت لىوەرگرتن و زۇرترىن شتىان لىن فىر بوويت و بۇچى؟ ئايا ئەو وانانە چى بوون كە كەمترىن چىزت لىوەرگرتن و كەمترىن شتىان لىن فىر بوويت و بۇچى؟ (ستانداردەكانى ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴)
- ئايا چ ھاوكارىيەكى زىاتر بەو قوتابىيەنە دەدرىت كە پىويستىان پىيەتتى؟ (ستانداردەكانى ۱۸، ۱۴)
- ئايا چ فىدباكىت لەلەيەن مامۇستايانەوھ بەدەست گەپشئوھ لە بارەھى ئەوھى ئەداس تۇ چەند باش بووھ؟ (ستانداردى ۱۵)

پاشكۆى ۱۱: تۆمارى بەلگە و حوكمدانەكان

حوكمدان (۱، ۲، ۳، ۴)	تۆمار كىردى بەلگە	ستانداردەكان	بوارەكانى ئەدا
		<p>۱- دىدو پەيامى قوتابخانە بەرز و گونجاون و بە پوونى گوزارشتيان لېكراوہو ئاراستەسى گونجاو لە خۇدەگرن بۇ پەرەپىدانى قوتابخانە.</p>	<p>بەكەم: سەرکردايەتى و بەرپۆەبىردن</p>
		<p>۲- قوتابخانە بە شىپوہەپەكى وردو راستگۇيانە خودەلەسەنگاندن ئەنجام دەدات، بە شىپوہەپەكى كارىگەر دەرەنجامەكان بۇ گەلدەلەكىردى پلدى گونجاوى پەرەپىدانى قوتابخانە بەكاردەھىتت.</p>	
		<p>۳- سەرکردايەتى قوتابخانە كە شىپكى ئەرنى دەرەخسىننىت، تىيدا قوتايان، مامۇستايان و كارمەندەكانى دىكە دەتوانن گەشە بەكن و دايابانىش باش دەپنرخىن.</p>	
		<p>۴- سەرکردايەتى قوتابخانە چالەك و كاراپە لە پشتگىرى بۇ پىشخستنى پرۇسەسى فىركردن و فىرپوون، ھەرۈہا لاپەنەكانى دىكەسى كارى قوتابخانە.</p>	
		<p>۵- قوتابخانە داھات و پىكھاتەسى بالەخانە بە شىپوہەپەكى چالەك و كارىگەر بەرپۆەدەبات.</p>	
		<p>۶- قوتابخانە سەرچاۋە مرۇپپەكانى خۇى بە زىرەك و كارا بەرپۆە دەبات.</p>	
		<p>۷- قوتابخانە رىكارى خۇى ھەپە بۇ بەرپۆەبىردى كوالىتى كە چاودىرى كىردى كوالىتى خىزمەت گوزارپەكەشى دەگرپتەوہ.</p>	

حوکمدان (۱، ۲، ۳، ۴)	تۆمار كړدنې به لگه	ستاندارده كان	بواره كانی ئهدا
		۸- قوتابخانه هه لده ستیت به هاندانی مامۆستایان و کارمندان وه به شیوه په کی کارا پشتگیریان دهکات له پهره پیدانی پیشه یاندا.	یه کهم: سهر کړا دایه تی و بهر یوه بردن
		۹- پرۆسه ی بریاردان کارایه و له سهر بنه مای راو یژ کړنه، هه روه ها کار کړدن وه ک په ک گروه له نیو سهر چه م ئه ندامانی قوتابخانه.	
		۱۰- دهسته ی کارگری و مامۆستاکانی قوتابخانه به شیوه په کی کارا پلن بۇ فیربوونې قوتابیه کان دادم ریژن.	دووه م: فیبر کړدن و فیربوون
		۱۱- میتۆدو ته کنیکې هاوچه رخ و کارا پیاده ده کړیت له پرۆسه ی فیبر کړدن له قوتابخانه دا، که هانی قوتابیان دهکات بۇ فیربوون و پالپشتیان دهکات بۇ ته وهی به شیوه په کی سهر به خو فیبرین.	
		۱۲- شماره زایی باشی مامۆستایان له پسپۆریه که یاندا بۇ ته هوی باشتر کړدنې پرۆسه ی فیبر کړدن له قوتابخانه دا.	
		۱۳- مامۆستایانی قوتابخانه به شیوه په کی کارا له گهل قوتابیان ئاویته ده بن بۇ به ره و پیشبردنی فیربوونیان.	
		۱۴- پرۆسه ی فیبر کړدن له قوتابخانه دا به شیوه په کی گونجاو ره چاوی جیاوازی تاکه که سی قوتابیان دهکات، له نیویاندا ته وانه دژواری سایکۆلوجیان هه یه و ته وانه خاوه ن پیداو یسته په کی په روه رده پی تایبه تن توانای فیربوونیان زیاد دهکات.	

<p>ھوكمدان (١، ٢، ٣، ٤)</p>	<p>تۆمار كىردنى بەلگە</p>	<p>ستانداردەكان</p>	<p>بوارەكانى ئەدا</p>
		<p>١٥- قوتابخانە بە شىئوھەيكى چالداك و بەردەوام ھەلدەستىت بە چاودىر كىردن و ھەلسەنگاندنى بەرەپىشچوونى قوتابىھەكان.</p>	<p>دووھەم: فېر كىردن و فېر بوون</p>
		<p>١٦- قوتابخانە پشتىوانىھەيكى كارىگەر دەكات لە بەرەپىشچوونى كەسىھەتى قوتابىيان.</p>	<p>سىيەم: بايەخ دان بە قوتابىيان و پشتىگىرى كىردنىان.</p>
		<p>١٧- قوتابخانە پالپىشتى و جەخت لە مافەكانى مرؤف دەكات بۆ قوتابىيان.</p>	
		<p>١٨- قوتابخانە بە شىئوھەيكى گونچا پالپىشتى قوتابىيانى خاوەن پىداوئىستى پەرور دەپى تايبەت و قوتابىيانى بەھرمەند دەكات.</p>	
		<p>١٩- قوتابخانە بە شىئوھەيكى كارا بايەخ بە تەندروستى و سەلامەتى و ئاسوودەپى دەروونى قوتابىيان دەدات.</p>	
		<p>٢٠- قوتابخانە ھاوبەشىكى باشى ھەيە لەگەل كۆمەلگەى خۆچىيى و رىخراوھەكانى كۆمەلگەى مەدەنىدا.</p>	<p>چوارەم: بەشدارى پىكىردنى كۆمەلگە.</p>

حوکمدان (۱، ۲، ۳، ۴)	تۆمار كړدنې به لگه	ستاندارده كان	بواره كانی تهدا
		<p>۲۱- قوتابخانه به شپوه په كې كارا هه لده ستیت به دروست كړدنې په پوه ندي و هاو كاری له گه ل دايبا باندا و به شداریان پنده كات له پشتیوانی كړدنې فیربوونی مندا له كانیان و ده سته و ته كانیان..</p>	<p>چوارهم: به شداری پیکردنی كۆمه لگه.</p>
		<p>۲۲- قوتابیان خاوه ن به های رهوشتی و كۆمه لده تی باشن و دهران چو ن پاریزگاری له تهن دروستی و سه لمه تی خو یان بكن.</p>	<p>پینجهم: ته نجامه كان و دهرها و پشته كان</p>
		<p>۲۳- ئاستی زانستی قوتابیان باشه و به ره و پی شچوو ه.</p>	
		<p>۲۴- قوتابیان و دايبا بانیان رازین له و په روه رده په ی له لده ن قوتابخانه كه وه ده سته به ر ده كړیت.</p>	
		<p>۲۵- قوتابیان په ره به كارامه یی ه زری و كۆمه لده تی و ژیریه كانیان به شپوه په كې باش ده دن.</p>	

پاشكۆى ۱۲: فۆرمى راپۇرتى ھەئسەنگاندنى دەرەكى حكومتى ھەرىمى كوردستان

وەزارەتى پەرۆردە

بەرئۆه بەرئایەتى گشتى سەرپەرشتىکردنى پەرۆردەپى

بەرئۆه بەرئایەتى سەرپەرشتىکردنى پەرۆردەپى _____ بەکەس سەرپەرشتى کردنى _____

فۆرمى ھەئسەنگاندنى دەرەكى قوتابخانە لە لایەن لیژنەى ھەئسەنگاندنى دەرەكى بۆ سالى خویندنى ۲۰۱ - ۲۰۱

ناوی قوتابخانە – خویندنگا: _____ شوینى قوتابخانە -خویندنگا: شار _____ گوند _____

بەروارى ئەنجامدانى ھەئسەنگاندنى دەرەكى: _____

ناوی بەرئۆه بەرئى قوتابخانە: _____ ژمارەى مۆبایل: _____

ناوی یاریدەدەرانى بەرئۆه بەر: ۱- _____ ژمارەى مۆبایل: _____ ۲- _____ ژمارەى مۆبایل: _____

۳- _____ ژمارەى مۆبایل: _____ ۴- _____ ژمارەى مۆبایل: _____

سالى دامەزراندنى قوتابخانە: _____

جۆرى دەوامى قوتابخانە: ۶-۱ ۹-۷ ۹-۱ ۱۲-۱۰ ۱۲-۷ ھى تر

رەگەزى قوتابخانە: کوران کچان تیکەئو

ژمارەى قوتابیان: کوران کچان کۆى گشتى

ژمارەى قوتابیانى خاوەن پیداوینستى تاییەت: _____

ژمارەى مامۆستایان: میلک وانە بیژ گرئ بەست کۆى گشتى

رەگەزى مامۆستایا: نیر مئ کۆى گشتى

پروانامەى مامۆستایان: دبلۆم بکالۆریۆس ماجستیر دکتۆرا ھى تر کۆى گشتى

رێژەى قوتابیانى دەرچوو لە سالى رابردوو: _____

ژمارەى ئەو قوتابیانەى وازیان لە خویندن ھیناوە: _____ سالى خویندنى رابردوو تاكو ئیستا

دەوامى قوتابخانە: بەک دوو سئ

بینایەى قوتابخانە: زۇرباش باش خراپ

تاسټې ههر ستاندارديك

- تاسټې ۱: پښوېستې به پهره پيدانېكې گه وره هه به بۇ به ديھينانې ستاندارده كه
 تاسټې ۲: پښوېستې به پهره پيدانه بۇ به ديھينانې ستاندارده كه
 تاسټې ۳: ستاندارده كه به دې هاتووه
 تاسټې ۴: ستانداره كه هې ټيپه راندووه

تاسټ (۱، ۲، ۳، ۴)	ستاندارد	ژ.س.
	ديدو په تامې قوتابخانه بهرز وگونجاو ن و به روونې گوزارشتيان ليكراوه و ناراسته ي گونجاوله خوډه گرن بۇ پهره پيدانې قوتابخانه كه	۱
	قوتابخانه كه به شپوه په كې وورد و راستگوبانه خود-هه لسه ننگاندن ټه نجام دهدات، و به شپوه په كې كاريگر دهر ټه نجامه كان بۇ گه لاله كړدنې پلدي گونجاوي پهره پيدان به كار دهه نيټ	۲
	سهر كړدايه تې قوتابخانه كه شپكې ټه ريني دهره خسيټ ټييدا قوتايان، ماموستايان و كارموندانې ديكه ده توانن گه شه بكن و باوانه كانيش باش ده يرخين.	۳
	سهر كړدايه تې قوتابخانه كه چالاك و كارايه له پشتگيري بۇ پيشخستنې پرؤسه ي فيركردن و فيربوون، ههروه ها لايه نه كانې ترې كاري قوتابخانه	۴
	قوتابخانه داهات و پيكهاته ي باله خانه به شپوه په كې چالاك و كاريگر به رټوه دهبات.	۵
	قوتابخانه سهرچاوه مرويه كانې خوې به زيره كې و كارايې به رټوه دهبات	۶
	قوتابخانه ريكارې خوې هه به بۇ به رټوه بړدنې كواليتې كه چاوديري كړدنې كواليتې خزمه تگوزار ييه كه شې ده گريټه وه.	۷
	قوتابخانه هه لده سټيټ به هاندانې ماموستايان و كارمندان وه به شپوه په كې كارا پشتگيريان ده كات له پهره پيدانې پيشه بياندا	۸
	پرؤسه ي برياردان، پرؤسه په كې كاراييه و له سهر بنه ماسې راوټر كړنه، ههروه ها كار كړدن وهك په ك گروپ له نيو سهرچم ټه ندامانې قوتابخانه هه به	۹
	دهسته ي كارگيري و ماموستا كانې قوتابخانه به شپوه په كې كارا پلدي بۇ فيربوونې قوتاييه كان داده رټرن	۱۰
	ميټود و ته كنېكې هاوچه رخ و كارا پياده ده كريت له پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا، هانې قوتايان دهدات بۇ فيربوون و پالپشتيان ده كهن بۇ ټه وه ي به شپوه په كې سهر به خو فيربن.	۱۱
	شاره زايې باشې ماموستايان له پسپوريه كه ياندا بوټه هوې باشتر كړدنې پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا	۱۲
	ماموستايانې قوتابخانه به شپوه په كې كارا له گه ل قوتايان ټاوتيه دهبن بۇ به ره وپيش بړدنې فيربوونيان	۱۳
	پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا به شپوه په كې گونجاو رهچاوي جياوازي تاكه كه سې قوتايان دهدات؛ له نيوباندا ټه وانې دژوازي سايكولوژيان هه به و ټه وانې خاوه ن پيداويست ييه كې په روه رده ي تايه تن و توانانې فيربوونيان زياد ده كات.	۱۴

ئاست (۱، ۲، ۳، ۴)	ستاندارد	ژ.س.
	قوتابخانه به شیوه یه کی چالاک و بهره وام هه لده سیتت به چاود یریکردن و هه لسه نگانندنی بهره وپیشچوونی قوتابییه کان	۱۵
	قوتابخانه پشتیوانییه کی کاریگر ده کات له بهره وپیشچوونی که سیتی قوتابیان.	۱۶
	قوتابخانه پالپشت و جهخت له مافه کان مرؤف ده کات بۆ قوتابیان.	۱۷
	قوتابخانه به شیوه یه کی گونجاو پالپشتی قوتابیانی خاوهن پیداو یستی بهره وده یی تاییه ت و قوتابیانی بهره مند ده کات.	۱۸
	قوتابخانه که به شیوه یه کی کارا بایه خ به تندرستی و سه لامه تی و ئاسوده یی دهر وونییه کان قوتابیان ده دات	۱۹
	قوتابخانه هاو به شیکی باشی هه یه له گه ل کۆمه لگه ی خۆجی یی و ریکخراوه کان کۆمه لگه ی مه ده نی دا	۲۰
	قوتابخانه به شیوه یه کی کارا هه لده سیتت به دروستکردنی په یوه ندی و هاو کاری له گه ل دایا باندا و به شداریان پیده کات له پشتیوانی کردنی فیروونی مناله کانیا ن و ده سته که وته کانیا ن	۲۱
	قوتابیان خاوهن به های رهوشتی و کۆمه لده تی باشن و ده زانن چۆن پاریزگاری له تندرستی و سه لامه تی خۆیا ن بکه ن	۲۲
	ئاستی زانستی قوتابیان ن باشه و بهره وپیشچوو	۲۳
	قوتابیان و دایا بانیا ن رازین له و بهره وده یه ی له لایه ن قوتابخانه که وه ده سته بهر ده کریت	۲۴
	قوتابیان په ره به کارامه ییه هزری و کۆمه لده تی و ژیرییه کانیا ن به شیوه یه کی باش ده دن.	۲۵
	تیکرای نمره بۆ قوتابخانه که	
	ئاستی گشتی قوتابخانه که	

ئاستی گشتی بهم شیوه یه ی خواروه لیکده دریتته وه: ئاسته کانن هه ر ستانداردیک زیاد ده کریت، که تیکرای که ی دهرده چیت له سه ر ۱۰۰ نه گه ر:

- تیکرای هه موویان له نیوان ۲۵ بۆ ۴۴ بوو: ئەوا ئاسته گشتییه که بریتیه له ئاستی ۱
- تیکرای هه موویان له نیوان ۴۵ بۆ ۶۲ بوو: ئەوا ئاسته گشتییه که بریتیه له ئاستی ۲
- تیکرای هه موویان له نیوان ۶۳ بۆ ۸۱ بوو: ئەوا ئاسته گشتییه که بریتیه له ئاستی ۳
- تیکرای هه موویان له نیوان ۸۲ بۆ ۱۰۰ بوو: ئەوا ئاسته گشتییه که بریتیه له ئاستی ۴

تکایه خالبه‌ندی به‌کار بهینه:
پوخته‌ی سه‌رکه‌وتنه‌کانی قوتابخانه، خاله به‌هیزه‌کان یان به‌ره‌وپیشچوونه‌کان:

پوخته‌ی ئەو تەحەدییانە‌ی رووبەر ووسی قوتابخانە‌کە دەبنە‌وه، ئەو بوارانە‌ی زۆرتە‌ین پێ‌ویستیان بە‌ پەرە‌پێ‌دانە:

پوخته‌ی ئەو پشتیوانیانە‌ی قوتابخانە‌کە بە‌ دەستی هێ‌ناوه:

پاشكۆى ۱۳: فۆرمى راپۇرتى خودهەئسەنگاندنى قوتابخانە حكومتى ھەرىمى كوردستان

وەزارەتى پەرۆردە

بەرئۆهەبەرئایەتى گشتى سەرپەرشتىکردنى پەرۆردەپى

بەرئۆهەبەرئایەتى سەرپەرشتىکردنى پەرۆردەپى بەکەس سەرپەرشتى کردنى

فۆرمى خودهەئسەنگاندنى قوتابخانە لە لایەن لیژنەى پلانى پەرەپێدانى قوتابخانە بۆ سالى خویندنى ۲۰۱ - ۲۰۱

ناوى قوتابخانە - خویندنگا: شوینى قوتابخانە - خویندنگا: شار گوند

بەروارى ئەنجامدانى هەئسەنگاندنى دەرەكى:

ناوى بەرئۆهەبەرئایەتى قوتابخانە: ژمارەى مۆبایل:

ناوى یاریدەدەرانى بەرئۆهەبەر: ۱- ژمارەى مۆبایل: ۲- ژمارەى مۆبایل:

۳- ژمارەى مۆبایل: ۴- ژمارەى مۆبایل:

سالى دامەزراندنى قوتابخانە:

جۆرى دەوامى قوتابخانە: ۶-۱ ۹-۷ ۹-۱ ۱۳-۱۰ ۱۳-۷ ھى تر

رەگەزى قوتابخانە: کوران کچان تیکەئو

ژمارەى قوتابیان: کوران کچان کۆى گشتى

ژمارەى قوتابیانى خاوەن پێداویستى تايبەت:

ژمارەى مامۆستایان: میلک وانە بیژ گرەن بەست کۆى گشتى

رەگەزى مامۆستایان: نیر مەن کۆى گشتى

پروانامەى مامۆستایان: دبلۆم بکالۆریۆس ماجستیر دکتۆرا ھى تر کۆى گشتى

رێژەى قوتابیانى دەرچوو لە سالى رابردوو:

ژمارەى ئەو قوتابیانەى وازیان لە خویندن ھیناوە: سالى خویندنى رابردوو تاكو ئیستا

دەوامى قوتابخانە: یەك دوو سەن

بینایەى قوتابخانە: زۇرباش باش خراپ

تاسټې ههر ستاندارديك

- تاسټې ۱: پښوېستې به پهره پيدانېكې گه وره هه په بۇ به ديھينانې ستاندارده كه
 تاسټې ۲: پښوېستې به پهره پيدانه بۇ به ديھينانې ستاندارده كه
 تاسټې ۳: ستاندارده كه به دې هاتووه
 تاسټې ۴: ستانداره كه هې ټيپه راندووه

تاسټ (۱، ۲، ۳، ۴)	ستاندارد	ژ.س.
	ديدو په تامې قوتابخانه بهرز وگونجاو ن و به روونې گوزارشتيان ليكراوه و ناراسته ي گونجاوله خوډه گرن بۇ پهره پيدانې قوتابخانه كه	۱
	قوتابخانه كه به شپوه په كې وورد و راستگوبانه خود-هه لسه ننگاندن ټه نجام دهدات، و به شپوه په كې كاريگر دهر ټه نجامه كان بۇ گه لاله كړدنې پلدي گونجاوي پهره پيدان به كار دهه نيټ	۲
	سهر كړدايه تي قوتابخانه كه شپكې ټه ريني دهره خسيټ ټييدا قوتايان، ماموستايان و كارموندانې ديكه ده توانن گه شه بكن و باوانه كانيش باش ده يرخين.	۳
	سهر كړدايه تي قوتابخانه كه چالاك و كارايه له پشتگيري بۇ پيشخستنې پرؤسه ي فيركردن و فيربوون، ههروه ها لايه نه كانې ترې كاري قوتابخانه	۴
	قوتابخانه داهات و پيكهاته ي باله خانه به شپوه په كې چالاك و كاريگر به رټوه دهبات.	۵
	قوتابخانه سهرچاوه مرويه كانې خوې به زيره كې و كارايې به رټوه دهبات	۶
	قوتابخانه ريكاري خوې هه په بۇ به رټوه بړدنې كواليتې كه چاوديري كړدنې كواليتې خزمه تگوزار ييه كه شې ده گرتته وه.	۷
	قوتابخانه هه لده سټيټ به هاندانې ماموستايان و كارمندان وه به شپوه په كې كارا پشتگيريان ده كات له پهره پيدانې پيشه بياندا	۸
	پرؤسه ي برياردان، پرؤسه په كې كاراييه و له سهر بنه ماس راوټر كړنه، ههروه ها كار كړدن وهك په ك گروپ له نيو سهرچم ټه ندامانې قوتابخانه هه په	۹
	دهسته ي كارگيري و ماموستا كانې قوتابخانه به شپوه په كې كارا پلدي بۇ فيربوونې قوتاييه كان داده رټرن	۱۰
	ميټود و ته كنېكې هاوچه رخ و كارا پياده ده كريت له پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا، هانې قوتايان دهدات بۇ فيربوون و پالپشتيان ده كهن بۇ ټه وه ي به شپوه په كې سهر به خو فيربن.	۱۱
	شاره زايې باشي ماموستايان له پسپوريه كه ياندا بوته هوې باشتر كړدنې پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا	۱۲
	ماموستايانې قوتابخانه به شپوه په كې كارا له گهل قوتايان ټاوتته دهبن بۇ به ره وپيش بړدنې فيربوونيان	۱۳
	پرؤسه ي فيركردن له قوتابخانه دا به شپوه په كې گونجاو رهچاوي جياوازي تاكه كه سې قوتايان دهدات؛ له نيوباندا ټه وانې دژوازي سايكولوژيان هه په و ټه وانې خاوه ن پيداويست ييه كې په روه رده ي تايه تن و تواناي فيربوونيان زياد ده كات.	۱۴

ئاسىتى (۱، ۲، ۳، ۴)	ستاندارد	ژ.س.
	قوتابخانە بە شىۋەپەكى چالداك و بەردەوام ھەلدەسىتت بە چاود ئېرىكىدىن و ھەلسەنگاندىن بەرھەپپىشچوونى قوتابىيەكان	۱۵
	قوتابخانە پىشتىوانىيەكى كارىگەر دەكات لە بەرھەپپىشچوونى كەسىتتى قوتابىيان.	۱۶
	قوتابخانە پالپىشت و جەخت لە مافەكانى مرؤف دەكات بۇ قوتابىيان.	۱۷
	قوتابخانە بە شىۋەپەكى گونجاو پالپىشتى قوتابىيانى خاوەن پىداوىستى پەرورەدى تايەت و قوتابىيانى بەرھەمەند دەكات.	۱۸
	قوتابخانەكە بە شىۋەپەكى كارا بايەخ بە تەندروستى و سەلامەتى و ئاسودەيى دەروونىيەكانى قوتابىيان دەدات	۱۹
	قوتابخانە ھاوبەشىكى باشى ھەپە لەگەل كۆمەلگەى خۇجىيى و رىكخراوھەكانى كۆمەلگەى مەدەنىدا	۲۰
	قوتابخانە بە شىۋەپەكى كارا ھەلدەسىتت بە دروستكىدىن پەپوھەندى و ھاوكارى لەگەل دايباباندا و بەشدارپان پىدەكات لە پىشتىوانى كىردىن فېربوونى منالەكانيان و دەستكەوتەكانيان	۲۱
	قوتابىيان خاوەن بەھاسى رەوشتى و كۆمەلپەتى باشن و دەزانن چۇن پارىزگارى لە تەندروستى و سەلامەتى خۇيان بكەن	۲۲
	ئاستى زانستى قوتابىيان ن باشە و بەرھەپپىشچووه	۲۳
	قوتابىيان و دايبابانيان رازىن لەو پەرورەدەپەى لەلەپەن قوتابخانەكەو دەستەبەر دەكرىت	۲۴
	قوتابىيان پەرە بە كارامەپپە ھىزرى و كۆمەلپەتى و ژىرپەكانىنە شىۋەپەكى باش دەدەن.	۲۵
	تىكراى نمرە بۇ قوتابخانەكە	
	ئاستى گىشتى قوتابخانەكە	

ئاستى گىشتى بەم شىۋەپەى خوارووه لىكدەدرىتەو: ئاستەكانى ھەر ستانداردىك زىاد دەكرىت، كە تىكراكەى دەردەچىت لەسەر ۱۰۰ ئەگەر:

- تىكراى ھەموويان لە نىوان ۲۵ بۇ ۴۴ بوو: ئەوا ئاستە گىشتىيەكە برىتپە لە ئاستى ۱
- تىكراى ھەموويان لە نىوان ۴۵ بۇ ۶۲ بوو: ئەوا ئاستە گىشتىيەكە برىتپە لە ئاستى ۲
- تىكراى ھەموويان لە نىوان ۶۳ بۇ ۸۱ بوو: ئەو ئاستە گىشتىيەكە برىتپە لە ئاستى ۳
- تىكراى ھەموويان لە نىوان ۸۲ بۇ ۱۰۰ بوو: ئەوا ئاستە گىشتىيەكە برىتپە لە ئاستى ۴

تکایه خالبه‌ندی به‌کار بهینه:
پوخته‌ی سه‌رکه‌وتنه‌کانی قوتابخانه، خاله به‌هیزه‌کان یان به‌ره‌وپیشچوونه‌کان:

پوخته‌ی ئەو تەحەدیانە‌ی ڕووبەرۆوی قوتابخانە‌کە دەبنەو، ئەو بوارانە‌ی زۆرتەین پێویستیان بە پەرەپێدانە:

پوخته‌ی ئەو پشتیوانیە‌ی قوتابخانە‌کە بە دەستی هیناوه:

پاشكۆ ۱۴: سەرنجىكى كورت بۇ بەرپۆه بەرانى ئەو قوتابخانەنى كە ھەلسەنگاندنى دەرەككەيان بۇ ئەنجام دەدرېت

ئىمە داۋامى ھاۋكارى تۆ دەكەين لە پرۆسەسى نوپى ھەلسەنگاندنى دەرەكى بۇ قوتابخانەكەت. پرۆسەسى ھەلسەنگاندنى دەرەكى رەنگدانەۋەسى پراكتىزەپەكى جىھانى ھاۋچەرەخە لە بواری سەرپەرشتىکردندا و بۇ ئەۋە دارپۇراۋە بۇ ئەۋەسى ھاۋكارى قوتابخانەكە بكات بۇ باشترکردنى كوالىتى و كاراىپەكەسى. پرۆگرامى ھەلسەنگاندنى دەرەككەيان ئەۋە پرۆسەسى ئىستىتەۋاۋ دەكەت كە پەيوەستىن بە خودەۋەلسەنگاندنى قوتابخانەكە و پلانى پەرەپىدان، ئەۋىش بە پىشتىۋانى سەرپەرشتىارەكان كاتېك ۋەك ھاۋرېتى رەخنەگر ھەلسوگەوت دەكەن. پرۆسەسى ھەلسەنگاندنى دەرەكى پرۆسەپەكە بۇ ھوكمدان لەبارەسى ئەۋەسى تا چەند ئەدەسى قوتابخانەكە باشە و پىشتىيارى ئەۋە بکەيت كە چۆن دەتوانرېت باشتر بکرىت. ئامانجەكەسى برىتى نىيە لە سزادانى قوتابخانەكە، بەلكو بۇ ئەۋەپە ھاۋكارى بكات پەرۋەردەپەكى ئاست بلىند بۇ قوتابىيەكانى دەستەبەر بكات.

ھەلسەنگاندنە دەرەككەيت لە ميانەسى دوو، سىن يان چوار رۇژدا ئەنجام دەدرېت لەلەپەن لىژنەپەكەۋە كە پىكھاتىيىت لە سىن سەرپەرشتىار، كە ھىچ يەككىيان پەيوەندىيەكى نرىكى لەگەل قوتابخانەكەدا نىيە. ئەۋان ھەمويان مەشقى چر و پربان ۋەرگرتوۋە ئامادەكراون بۇ ئەۋە ئەرکە.

تكاپە ۋەك رۇژانى ئاساىى قوتابخانەكە مامەلە لەگەل رۇژانى ھەلسەنگاندنەكەدا بکە. ھىچ ئامادەكارىيەكى تاپىت مەكە و تكاپە خواردن پىشكەش مەكە يان وپنە مەگرە.

سەرۋكى لىژنەكە پىش ھەفتەپەك لە ئەنجامدانى سەردانى ھەلسەنگاندنەكە پەيوەندىت پىۋە دەكەت بۇ ئەۋەسى خۆى بناسىنىت و داۋامى ھەندىن زانىارى بكات. كاتېك سەردانەكە دەست پىدەكات، لىژنەكە كۆبونەۋەپەكى سەرەتايى دەكەت لەگەل تۆ و لەگەل يارىدەدەرانى بەرپۆهەرەكان. ئەۋان بانگھىشتت دەكەن بۇ ئەۋەسى پىشەكەك دەربارەسى قوتابخانەكە بخەپتەرۋو.

داۋامى كۆبونەۋە سەرەتايىكە، ئەندامانى لىژنەكە دەست دەكەن بە كۆكردنەۋەسى بەلگە لەبارەسى ھەموولەپەنەكانى كارى قوتابخانەكە، لە رېگاس:

- سەرنجدانى فېرکردن و فېرپوون لە نىۋ وانەكاندا.
- سەرنجدان لە ژبانى قوتابخانەكە.
- ئەنجامدانى گفوتوگۆ لەگەل تۆ، يارىدەدەرەكانت و سەرۋكى ئەنجومەنى داىبابان و مامۇستاپان.
- كۆكردنەۋەسى تىروانىنى مامۇستاپان و فەرمانبەرانى دىكە (لە نىۋياندا ئەگەر كرا تىروانىن رېنمايىكارى پەرۋەردەپى)، و داىبابان و قوتابىيەكان و تىروانىن لە تۆمار و دۆكىۋمىنتەكان.

له مپانهى يەك ھەفتە له دواى كۆتايى ھاتنى ھەلئەسەنگاندنەكە، سەرۆكى لېژنەكە و ھاوئەلەكانى راپۆرتىكى نووسراو ئاماده دەكەن كە تىيدا دەرئەنجامەكان دەخەنەرۆو و چەند راسپاردەپەك دەستەبەر دەكەن له بارەى ئەو كارانەى كە پىويستە قوتابخانەكە بىگرېتەبەر بۇ باشترکردنى كواليتى و كارايبەكەى.

تۆ كۆپپەكى راپۆرتەكەت بەدەست دەگات و سەرپەرشتيارى ھاوړتې رەخنەگرھاوكاريت دەكات بۇ وەلئەمدانەوھى پىشنيارەكانى لېژنەكە. دواى بەدەستگە يىشتنى ئەم راپۆرتە، تۆ پالئەرت بۇ دروست دەيىت بۇ دەستەبەرکردنى فييدباك له بارەى چوارچۆھى ھەلئەسەنگاندن و پرۆسەكەو.

بەكارھينانى بەلگەكان، ئەوان حوكم لەسەر ئاستى ئەداى قوتابخانەكە دەدەن ئەويش بە گوێرەى ھەر يەكێك له ٢٥ ستانداردەكەى قوتابخانە بە شۆپەپەكى گشتى. بۇ ئەنجامدانى ئەم كارە، ئەوا ئەم وەسفكارانە بەكاردەھينن له چوارچۆھى ھەلئەسەنگاندن. حوكەدانەكەشيان بابەتى و سەر بەخۆ دەيىت.

چوار ئاستى ئەدا ھەيە:

- **ئاستى ١: پىويستى بە بەرھويشچوونى گەرە ھەيە بۇ ئەوھى ستانداردەكە بەدى بەيئيت.**
- **ئاستى ٢: پىويستى بە بەرھويشچوونە بۇ ئەوھى ستانداردەكە بەدى بەيئيت.**
- **ئاستى ٣: ستانداردەكە بەدى ھاتوو.**
- **ئاستى ٤: ستانداردەكە تىپەراندوو.**

له كۆتايى سەردانى تايبەت بە ھەلئەسەنگاندن، لېژنەكە كۆبونەوھەپەك ئەنجام دەدات كە تىيدا فيدباكى زارەكى دەخەنەرۆو له بارەى ئەو دەرئەنجامانەى پىيگە يىشتن. تۆ و ياريدەدەرەكانت، و سەرۆكى ئەنجومەنى دايبابان و رېنمايىكارى پەرورەدەپى (ئەگەر كرا) و گروپىكى نوپنەر ايەتى له مامۆستاپان (رەنگە نوپنەرىكى خۆبەخش له ھەر بەشێك-بابەتێك) بانگھيشت دەكرين بۇ ئەوھى ئامادەى كۆبونەوھەكە يىت.

یه کییتی ئه وروپا

یه کییتی ئه وروپا له ۲۸ دهولهتی ئه ندام پیکهاتوووه که بریارباند اووه ههنگاو به ههنگاو سه رچاووه و مه عریفه و چاره نویسیان پیکهوه گرتن بدن. که پیکهوه و، له میانه ی ۵۰ سالی به رفراوانبوونیدا، زۆنیک پر له سه قامگیری و دیموکراسی و گه شه پیدانی به رده وامیان بنیاتناوه، له هه مان کاتیشدا پارێزگاریان له فره یی که لتوری، لیبوردیه ی و ئازادییه تاکه که سییه کان کردوووه.

یه کییتی ئه وروپا پا به نده به ئال و گوێ کردنی ده سته که وت و به هاکانی له گه ل و لادتان و گه لانی ده ره وه ی سنوره کانیدا.

بۆ زانیاری زیاتر تکایه سه ردانی ئه م سایته بکه:

<http://europa.eu/>

https://eeas.europa.eu/delegations/iraq_en

ئه نجومه نی رۆشنییری به ریتانی

ئه نجومه نی رۆشنییری به ریتانی ریکه راویکی نیوده و له تی شانیشینی به کگرتوی به ریتانی به بۆ کاری په یوه ندی که لتوری و ده رفه ته په روه رده یه کان.

ئیمه له سه ر ئاستی نیوده و له تی ده رفه ت بۆ خه لکی شانیشینی به کگرتوی به ریتانی و و لئاتانی دیکه ده ره خسیین وه متمان له نیوانیاندا بنیات ده نیین له هه مووجیه اندا.

ئه م بلدو کراویه به هاوکاری یه کییتی ئه وروپا به ره م هینراوه. ناوه رۆکی ئه م بلدو کراویه به ته نها به رپر سیاریتی ئه نجومه نی رۆشنییری به ریتانیه و به هیج شیوه یه ک گوزارش له بیرو بوچونی یه کییتی ئه وروپا ناکات.

ئیمه زیاتر له ۱۰۰ و لادتدا کار ده که یین و ۸۰۰ کارمه نه د- که ۲۰۰۰ مامۆستا له خۆده گرت- کار له گه ل هه زاران که سی پرۆفیشینال و دارێژه ری یاسایی و ملیۆنه هاگه نج ده که ن هه مووسالیک، به فیژ کردنی زمانی ئینگلیزی و ئلوگۆر کردنی هونه ر گه یاندنی پرۆگرامی په روه رده یی و پرگرامانه ی په یوه ستن به کۆمه لگاوه.

<https://iraq.britishcouncil.org>

وېنه كان

ماښام څاوه نندارتون پارټيزاوه يو وهزاره ټي پوره ده ©
رېښوار همه وهيس - بهر ټوه به رايه ټي گشتي پوره ده سلېمانې (ص ٤، ص ٥، ص ٤٠، ص ٤٢)
شعيب محمد فائق علي - وېنه گر له پارټيزگاي هه له بجه (ص ٤٣)

© المجلس الثقافي البريطاني

ته نجومه ټي رۇشنېرې بهرنيانې داده نرټ به به كېك له پشېره وانې رنكخراوه نېوده و له تيبه كانې شان شينې به كگرتوي تايبه تمه ند له يواره كانې خوښدن و به يوه ندييه رۇشنېرې به كان.